

Републички хидрометеоролошки завод Србије
Кнеза Вишеслава 66
11000 Београд
Република Србија

МЕСЕЧНИ БИЛТЕН ЗА СРБИЈУ

АПРИЛ 2020. године

Београд, 5. мај 2020. године

Одељење за мониторинг климе и климатске прогнозе
Сектор Националног центра за климатске промене, развој климатских модела и оцену
ризика елементарних непогода
web: <http://www.hidmet.gov.rs>
mail: office@hidmet.gov.rs

САДРЖАЈ

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА.....	1
Средња месечна температура ваздуха.....	1
Максимална температура ваздуха	3
Минимална температура ваздуха	4
ПАДАВИНЕ.....	6
ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ.....	12
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ).....	14
ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*	15
ПРИЛОЗИ	16
Средња температура ваздуха	16
Максимална температура ваздуха	20
Минимална температура ваздуха	24
Падавине	28

- ❖ *Топло април у Београду, Банатском Карловцу и на Црном Врху, а у осталом делу земље средња априлска температура ваздуха у домену вишегодишњег просека*
- ❖ *Шести најсушнији април у Србији за период мерења од 1951. до 2020. године, а најсушнији април на Црном Врху и Великом Градишту за период рада станица*
- ❖ *У Кикинди је превазиђен апсолутни минимум температуре ваздуха за април*
- ❖ *Хладни талас је забележен у Кикинди, Београду, Пожеги и Сјеници*
- ❖ *У Банатском Карловцу је забележен топлотни талас у трајању од пет дана*

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Средња месечна температура ваздуха

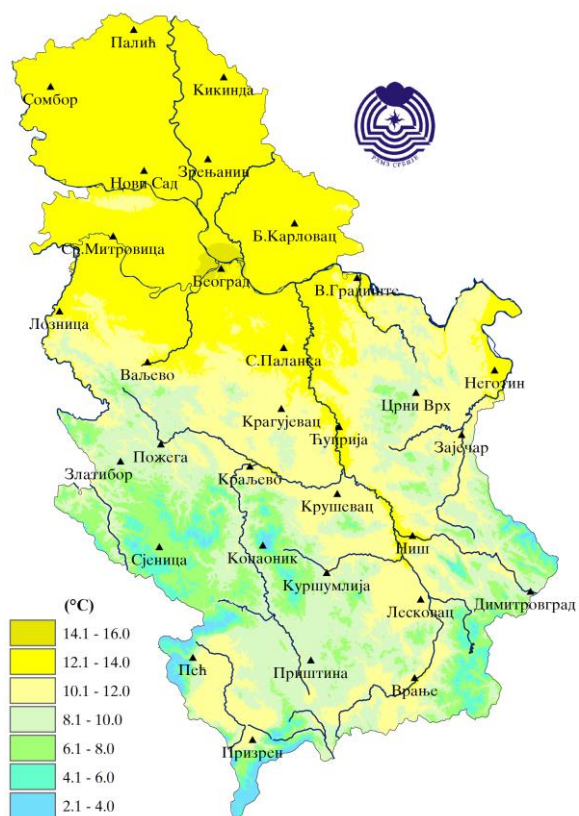
Средња температура ваздуха током априла је била у интервалу од 9,9°C у Димитровграду до 14,2°C у Београду, док је у планинским пределима била од 3,0°C на Копаонику до 8,3°C на Златибору (Слика 1).

Одступање средње месечне температуре ваздуха од нормале¹ за референтни период 1981–2010. било је од -0,5°C у Зајечару до 1,5°C на Црном Врху, а у Београду 1,4°C (Слика 2).

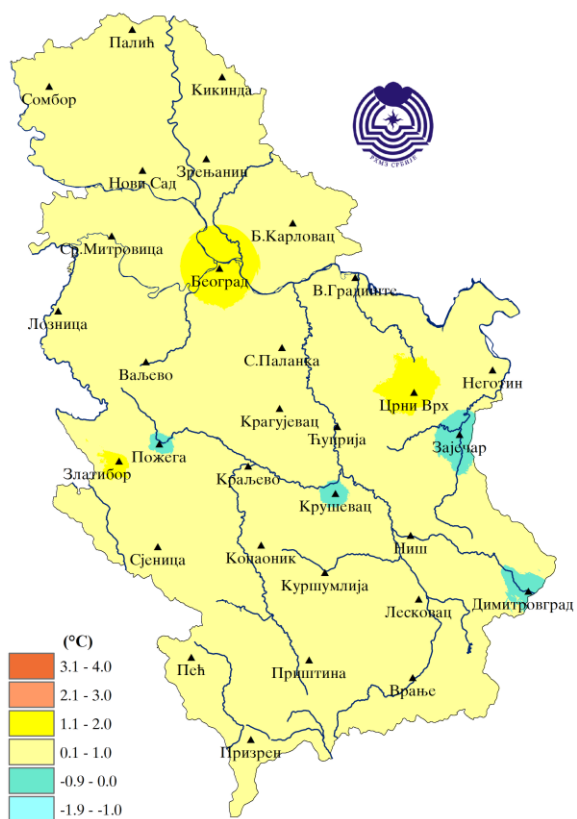
Средња температура ваздуха, према методи перцентила², током априла је у већем делу земље била у категорији нормално, док је у категорији топло била у Банатском Карловцу, Београду и на Црном Врху (Слика 3).

¹ Под појмом *нормала* подразумева се *климатолошка стандардна нормала*, тј. средња вредност климатског елемента израчуната за период од 1. јануара 1981. до 31. децембра 2010.

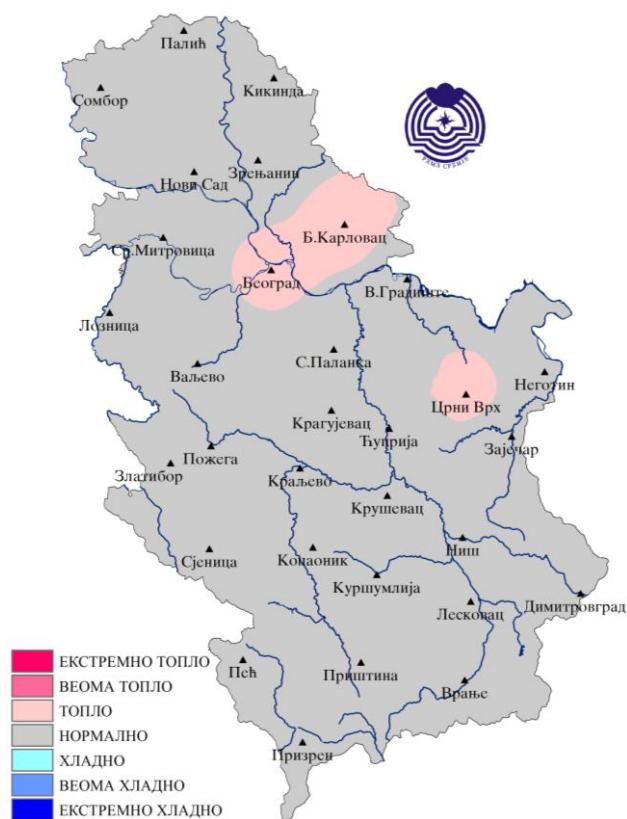
² *n*-ти перцентил неке величине је она вредност посматране величине испод које се налази *n* процената података претходно поређаних у растући низ

Слика 1. Просторна расподела средње месечне температуре у (°C)

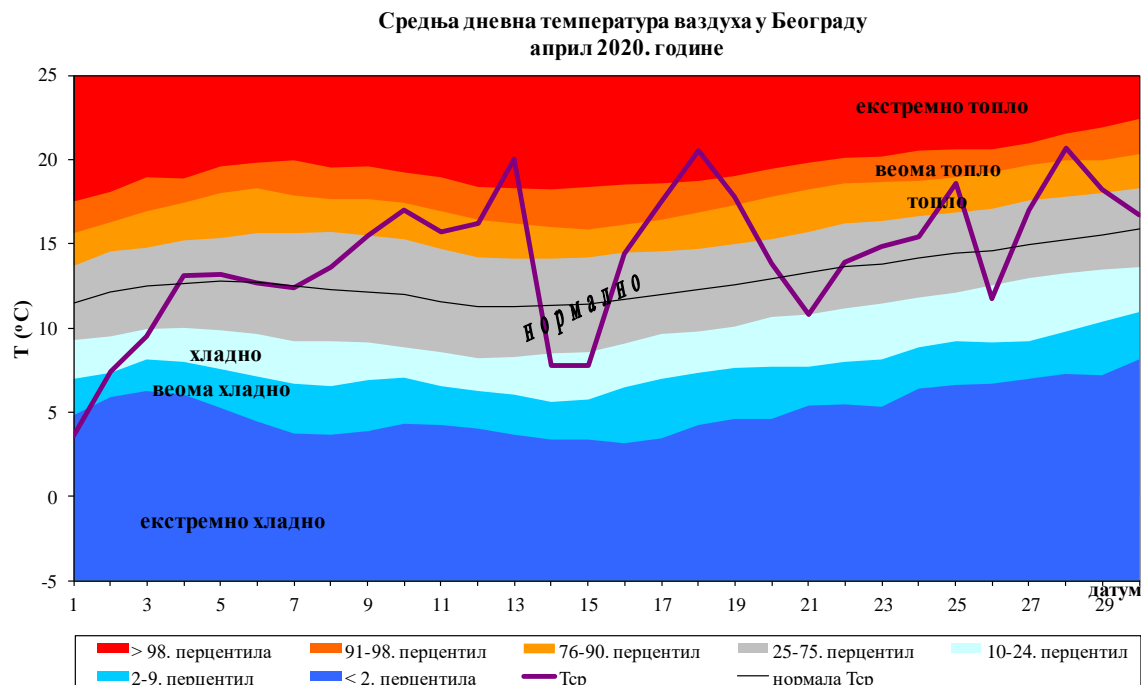

Слика 2. Просторна расподела одступања средње месечне температуре у (°C) од нормале за референтни период 1981–2010.

Слика 3. Просторна расподела средње месечне температуре одређене методом перцентила

Средња дневна температура ваздуха у Београду је према методи перцентила, током већег дела априла била у категорији нормално. Почетком прве као и средином друге и треће декаде била у категоријама од екстремно хладног до хладног. Током већег дела друге и при крају треће декаде била је у категорији екстремно топло (Слика 4). Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази се у [прилогу](#).

Слика 4. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Београду

Максимална температура ваздуха

Средња максимална температура ваздуха је током априла била у интервалу од 18,2°C у Димитровграду до 21,0°C у Банатском Карловцу, а у Београду је износила 20,7°C. У планинским крајевима је средња максимална априлска температура ваздуха била од 7,6°C на Копаонику до 14,4°C у Сјеници.

Према методи перцентила средња месечна максимална температура ваздуха је у већем делу земље била у категорији топло, а у категорији веома топло је било на северу земље, у Смедеревској Паланци и Великом Градишту, док је нормално било у Врању и Димитровграду.

Највиша максимална дневна температура ваздуха за април у Србији је забележена у Зајечару 19. априла и износила је 29,5°C, док је у Београду највиша дневна температура ваздуха износила 27,5°C, а измерена је такође 19. априла.

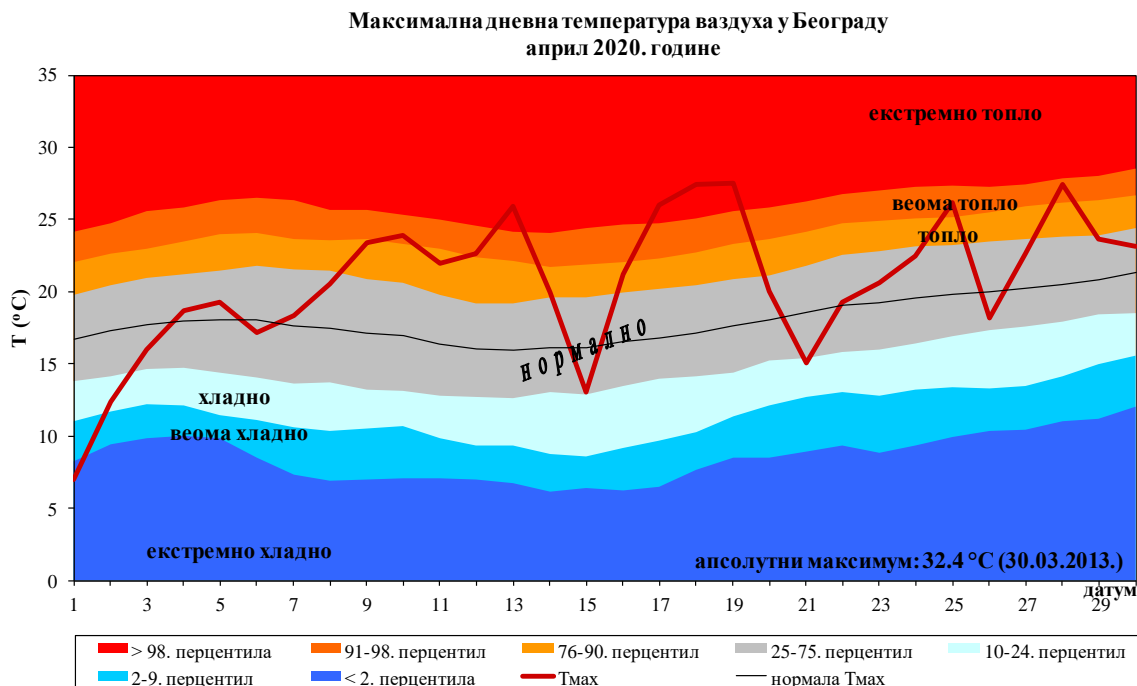
Током априла регистрован је један топлотни талас³ у трајању од пет дана у Банатском Карловцу, почео је 10. и завршио се 14. априла.

³ Топлотни талас је, према методи перцентила, период током кога је максимална дневна температура ваздуха у домену веома топло и екстремно топло пет и више дана

По један ледени дан⁴ је забележен у планинским крајевима.

Летњи дани⁵ су регистровани у већем делу Србије, изузев у брдско-планинским крајевима. Број летњих дана био је у интервалу од два у Димитровграду до осам у Зајечару.

Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Београду, током марта 2020. године, приказан је на слици 5, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

Слика 5. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перценти у Београду

Минимална температура ваздуха

Средња минимална температура ваздуха је током априла била у интервалу од 1,7°C у Пожеги до 7,8°C у Београду. У планинским пределима је средња минимална температура ваздуха била у интервалу од -1,2°C на Копаонику до 3,2°C на Златибору.

Према методи перцентила средња месечна минимална температура ваздуха је у већем делу земље била у категорији веома хладно, док је хладно било на Палићу, Новом Саду, Ваљеву, Куршумлији, Ћуприји, Нишу и Врању. У брдско-планинским крајевима средња месечна минимална температура ваздуха је била у категорији нормално.

Најнижа минимална дневна температура ваздуха од -10,6°C забележена је 1. априла на Копаонику. У нижим пределима најнижа дневна температура ваздуха је регистрована у Кикинди такође 1. априла и износила је -6,3°C, чиме је **превазиђен дотадашњи апсолутни минимум температуре** ваздуха од -5,9°C забележен 7. априла 2003. године. У Београду је истог дана измерено 0,8°C.

⁴ Ледени дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха мањом од 0°C

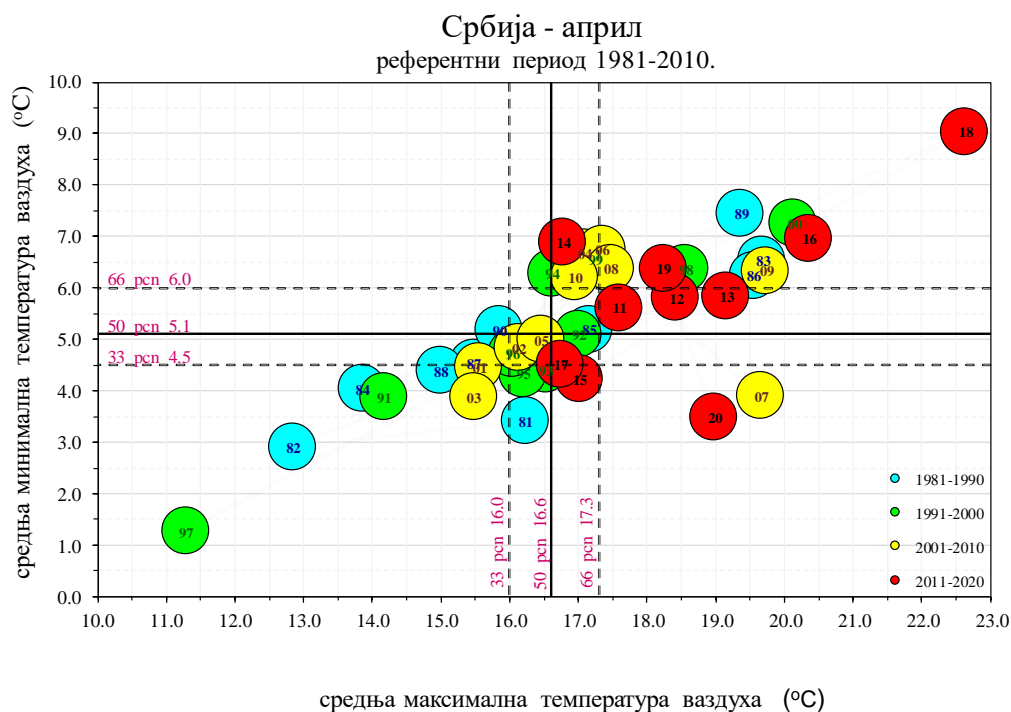
⁵ Летњи дан је по дефиницији дан са максималном дневном температуром ваздуха од 25°C и вишем

У Кикинди је од 1. до 5. априла забележен талас хладноће⁶, у Београду од 31. марта до 4. априла, а у Пожеги и Сјеници од 6. до 10. априла.

Током априла забележени су мразни дани⁷ у целој Србији, изузев у Београду. Број мразних дана у нижим пределима био је у интервалу од три на Палићу и Зрењанину до 11 у Зајечару, док је на планинама забележено од осам мразних дана до 16 на Копаонику. Регистровани број мразних дана је у већем делу земље од два до седам дана већи од просека за април.

На Копаонику је осматран један дан са јаким мразом.

На слици 6 приказана је оцена минималне и максималне температуре ваздуха у Србији за април према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да је максимална температура ваздуха знатно изнад горњег терцила, док је минимална температура ваздуха испод доњег терцила.

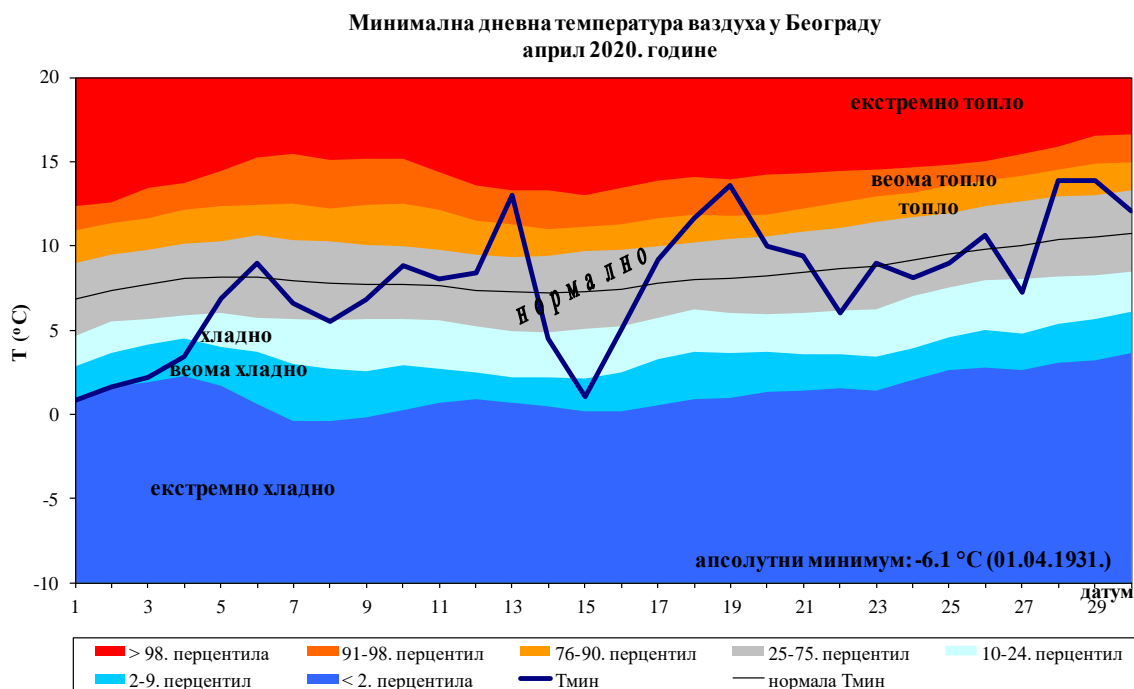

Слика 6. Средња месечна минимална и максимална температура ваздуха и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Београду, током априла 2020. године, приказан је на слици 7, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

⁶ Хладни талас је, према методи перцентицила, период током кога је минимална дневна температура ваздуха у домену веома хладно и екстремно хладно пет и више дана

⁷ Мразни дан је по дефиницији дан са минималном дневном температуром ваздуха нижом од 0°C

Слика 7. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Београду

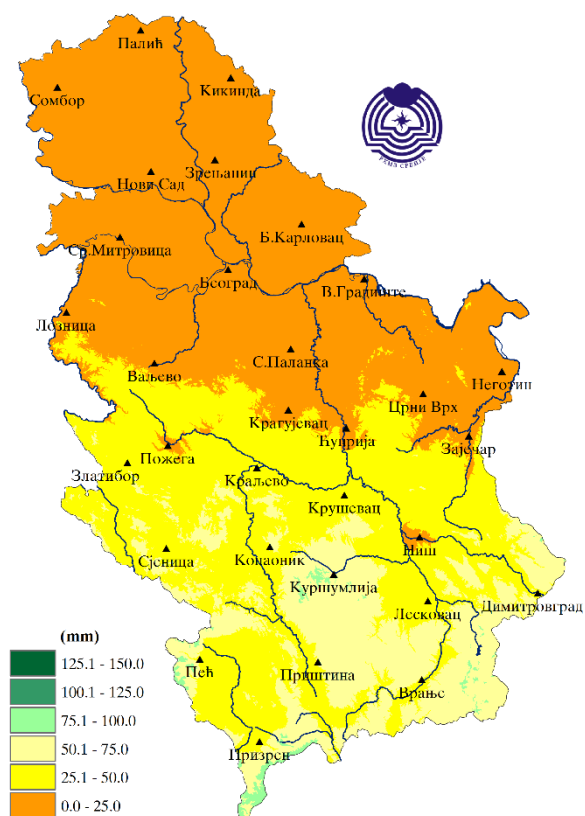
ПАДАВИНЕ

Током априла забележена количина падавина је била у интервалу од 2,5 mm у Великом Градишту до 69,2 mm у Куршумлији, док је у Београду регистровано 8,9 mm (Слика 8).

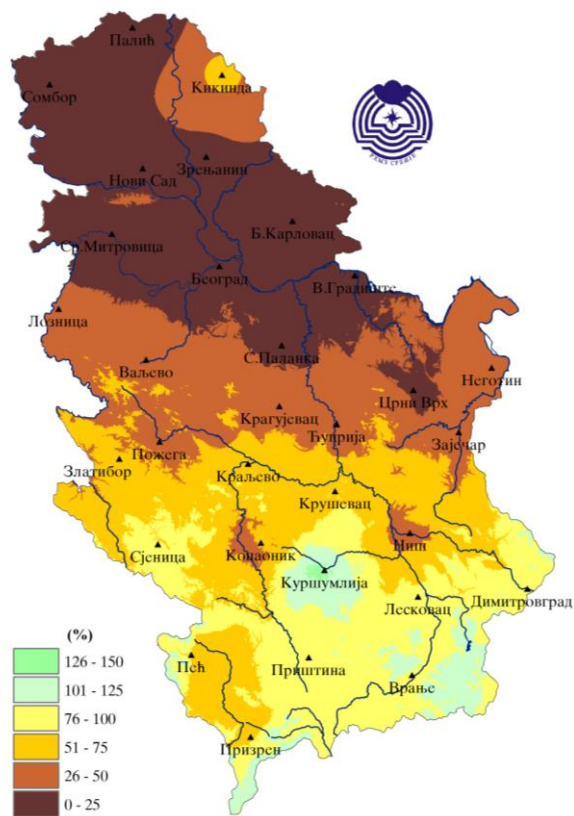
Укупна количина падавина је у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. била од 4 % у Великом Градишту до 125% у Куршумлији (Слика 9).

Према методи перцентици количина падавина је у већем делу земље била у категорији веома сушно, док су у делу северне и источне Србије количине падавина биле у категорији екстремно сушно. Сушно је било у Краљеву и на Златибору, а кишно у Куршумлији, док је нормално било у Кикинди, Крушевцу, Лесковцу, Димитровграду, Врању и Сјеници (Слика 10).

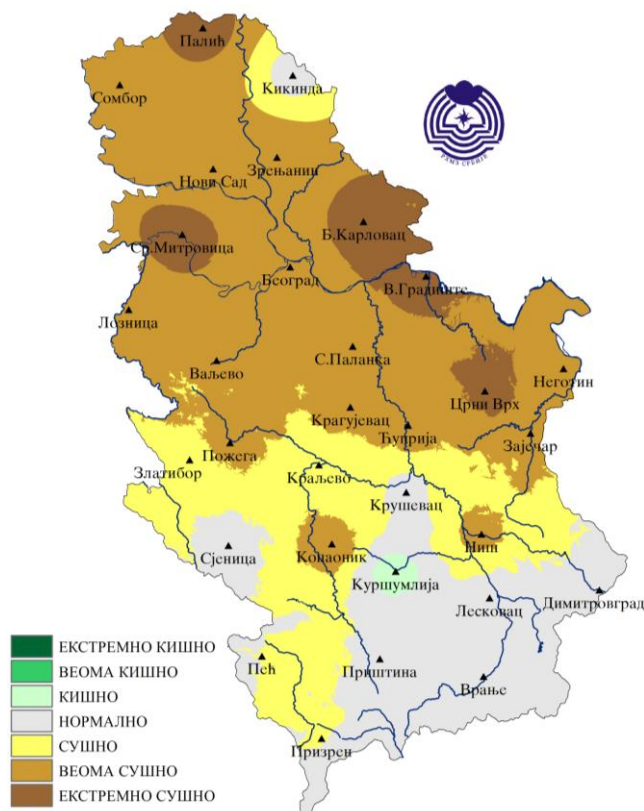

Слика 8. Просторна расподела месечне количине падавина у милиметрима на основу података са 28 Главних, 26 климатолошких и 110 падавинских метеоролошких станица

Слика 9. Просторна расподела месечне количине падавина у процентима од нормале за референтни период 1981–2010.

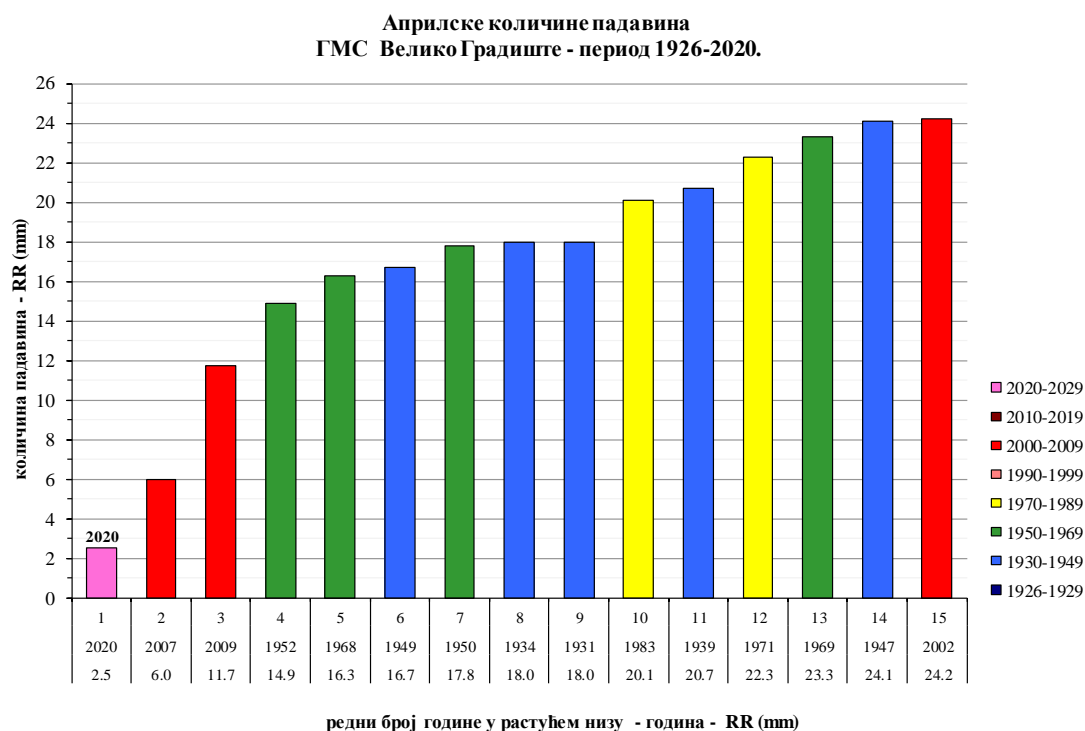

Слика 10. Месечна количина падавина одређена методом перцентила

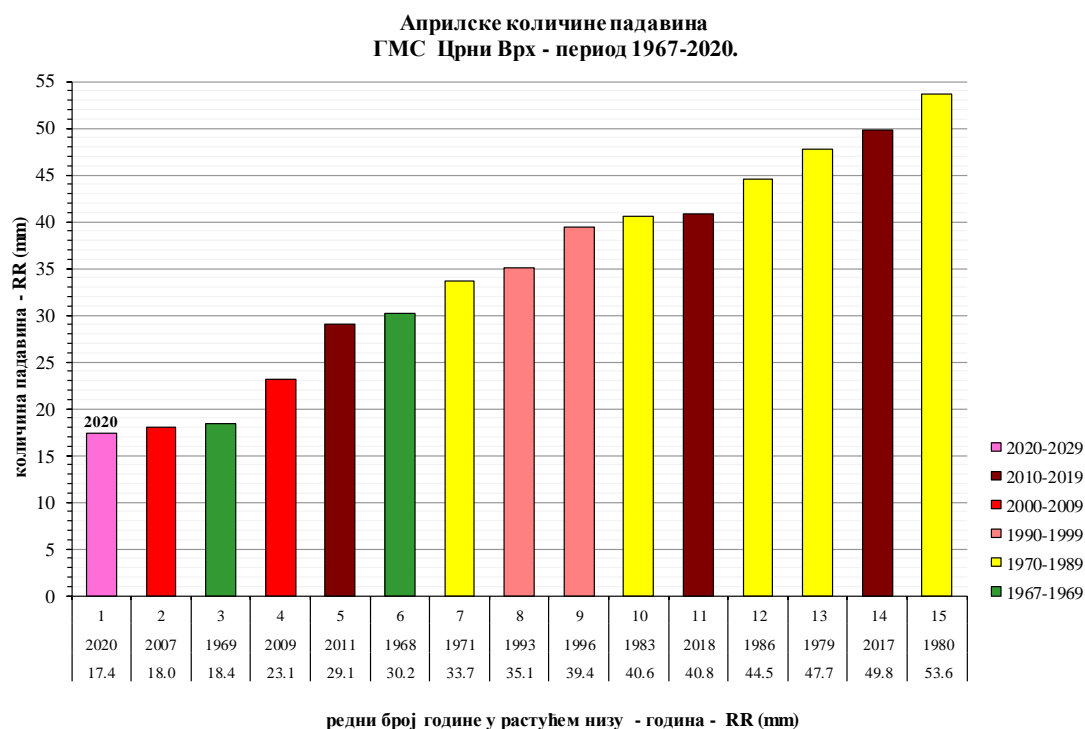
У Великом Градишту је април 2020. године са количином падавина од 2,5 mm **најсушнији** од када се врше мерења на овој метеоролошкој станици. Претходни најсушнији април у Великом Градишту је био 2007. године када је месечна количина падавина износила 6,0 mm (Слика 11). На Црном Врху је април 2020. године **најсушнији април** са сумом падавина од 17,4 mm, од када се врше мерења на овој станици, претходни сушан април је био 2007. године са месечном сумом падавина од 18 mm (Слика 12).

Април 2020. године је **други најсушнији** у Смедеревској Паланци, Сремској Митровици и Банатском Карловцу, а **трећи најсушнији** на Палићу и у Београду.

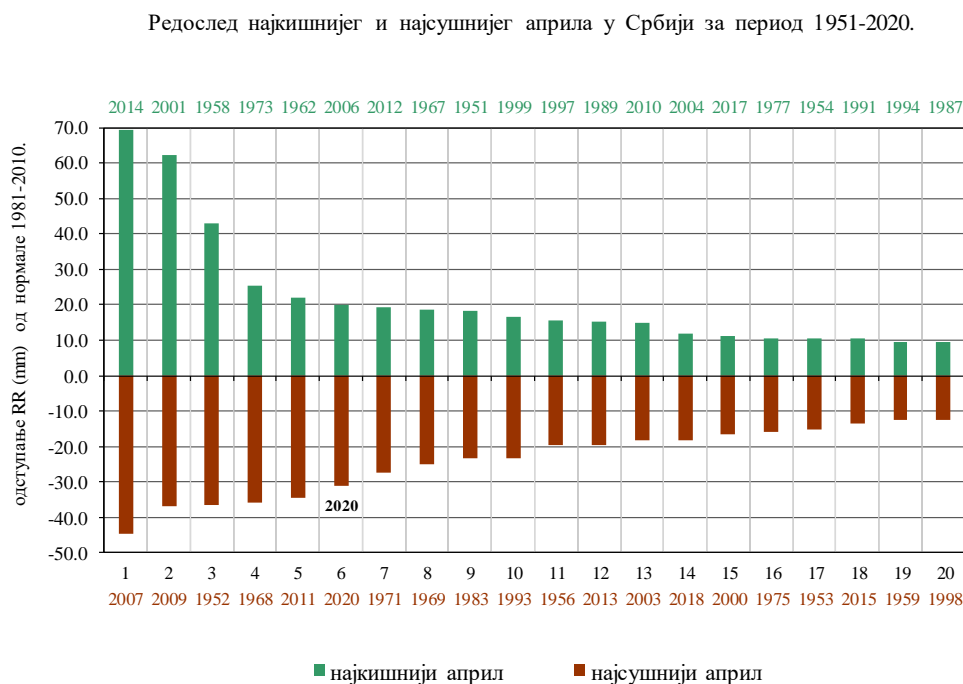
Посматрајући целу Србију април 2020. године је **шести најсушнији** у периоду од 1951. до 2020. године (Слика 13).

Слика 11. Најмање априлске количине падавина у Великом Градишту за период од 1926-2020. године

Слика 12. Најмање априлске количине падавина на Црном Врху за период од 1967-2020. године

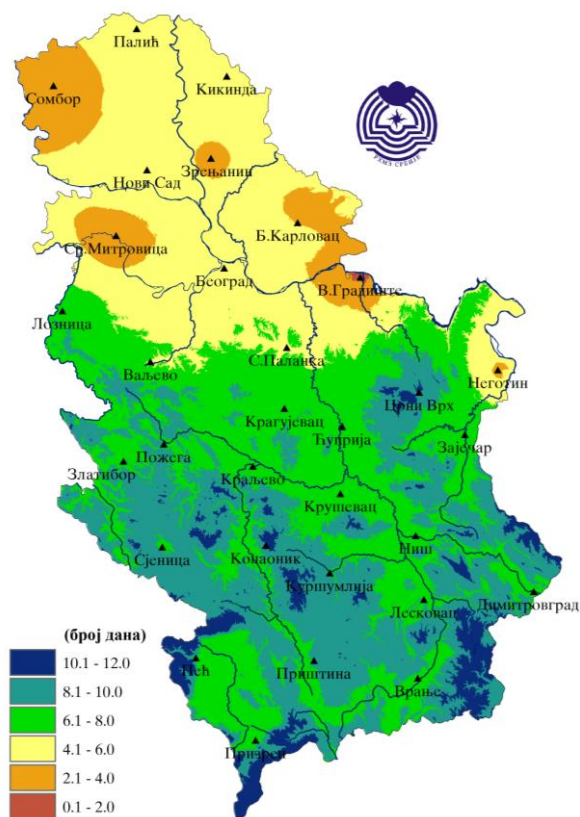

Слика 13. Редослед најкишњијег и најсушнијег априла у Србији за период 1951-2020. година

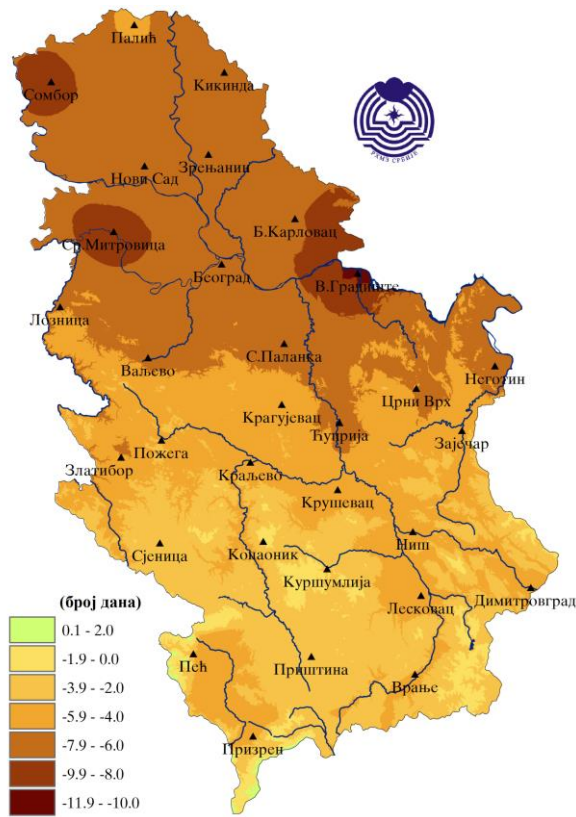
Највећа дневна количина падавина регистрована је у Куршумлији 22. априла и износила је 23,2 mm. У Београду је максимална дневна количина падавина измерена 15. априла и износила је 6,2 mm.

Број дана са падавинама је током априла био у интервалу од два до осам, на планинама до 11 дана (Слика 14). Забележени број дана са падавинама је у већем делу Србије за пет до десет дана мањи од просека (Слика 15).

Забележен је један дан са количином падавина од 20 mm и вишом у Куршумлији.

Слика 14. Просторна расподела броја дана са падавинама

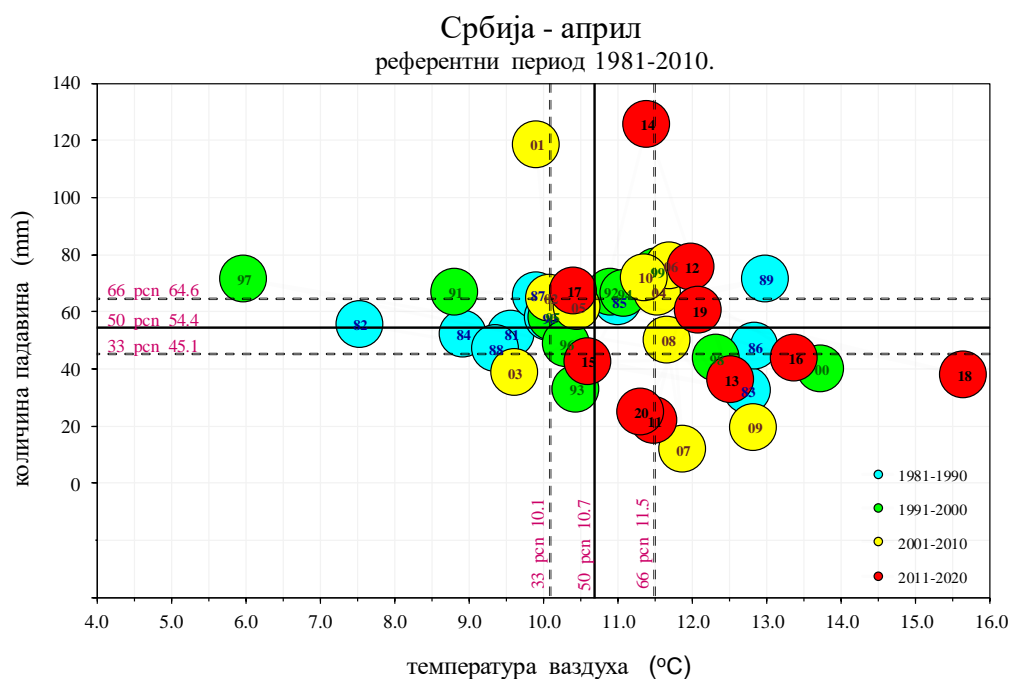

Слика 15. Просторна расподела одступања броја дана са падавинама

Снежни покривач је забележен почетком априла у делу централне Србије, на истоку, југу и југозападу земље. Највиши снежни покривач је измерен 1. априла на Копаонику и износио је 62 cm. У нижим пределима највиша висина снежног покривача од 21 cm измерена је 2. априла у Димитровграду.

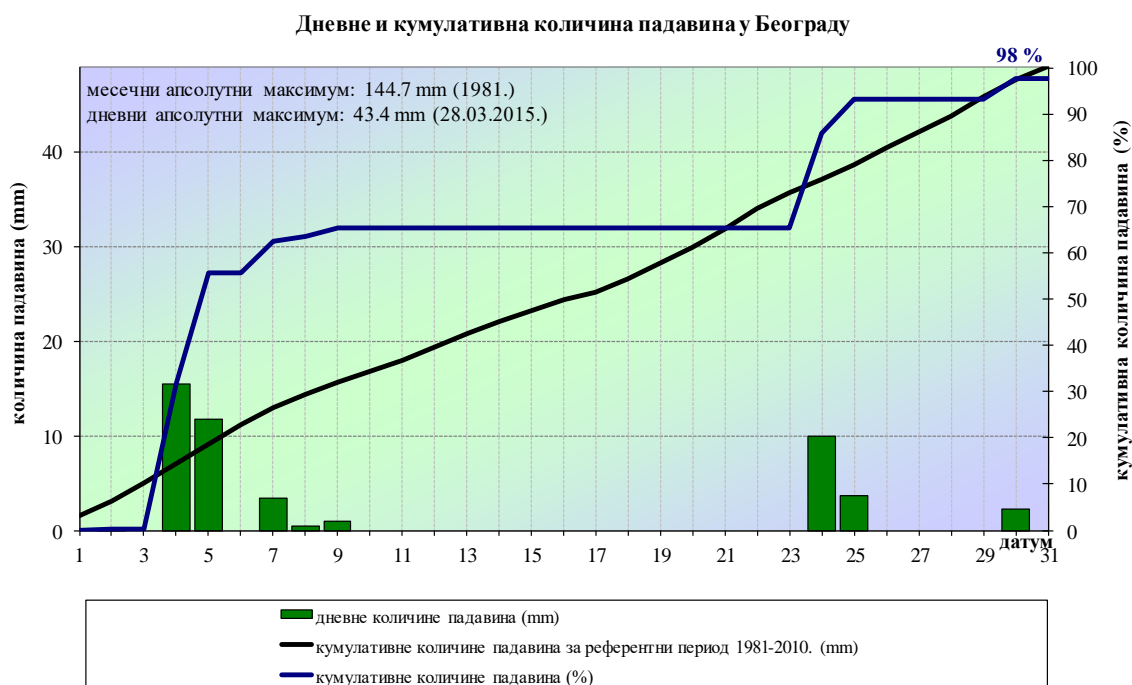
У нижим крајевима највише је забележено три дана са снежним покривачем у Димитровграду и Куршумлији, док их је у већини места било од један до два дана, сем на северу и западу земље, као и у делу централне Србије где нису забележени. У брдско-планинским пределима највећи број дана са снежним покривачем је регистрован на Копаонику, 19 дана.

На слици 16 приказана је оцена температуре ваздуха и количине падавина у Србији за април према расподели терцила у односу на референтни период 1981-2010. Може се уочити да је април 2020. године са температуром ваздуха у домену просечних вредности и количином падавина знатно испод вишегодишњег просека.

Слика 16. Средња месечна температура ваздуха и количина падавина и њихови припадајући терцили у Србији у односу на референтни период 1981-2010

Дневне и кумулативне количине падавина са уравнатим нормалама 1981-2010. за април у Београду приказане су на слици 17, док се за станице Сомбор, Нови Сад, Лозница, Неготин, Крагујевац, Златибор, Ниш и Врање налази у [прилогу](#).

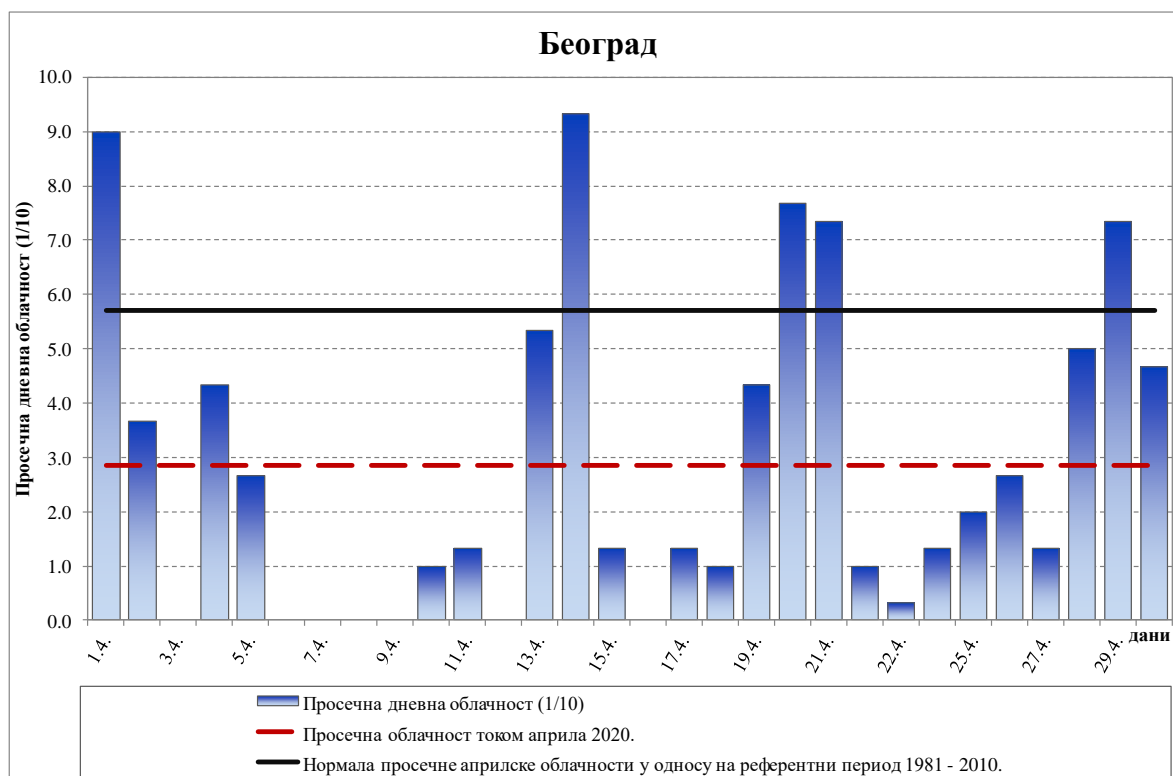
Слика 17. Дневне и кумулативне количине падавина у Београду

ОБЛАЧНОСТ, ВЕДРИ И ТМУРНИ ДАНИ

Средња априлска облачност у Србији је била испод просечних вредности, у интервалу од 3/10 до 5/10. Просечна дневна облачност током априла у Београду, на Копаонику и Палићу представљена је на сликама 18, 19 и 20.

Забележено је од девет ведрих дана⁸ у Зајечару до 16 у Београду и Лозници. Осмотрени број ведрих дана је у већем делу земље за пет до 12 дана већи од просека за април.

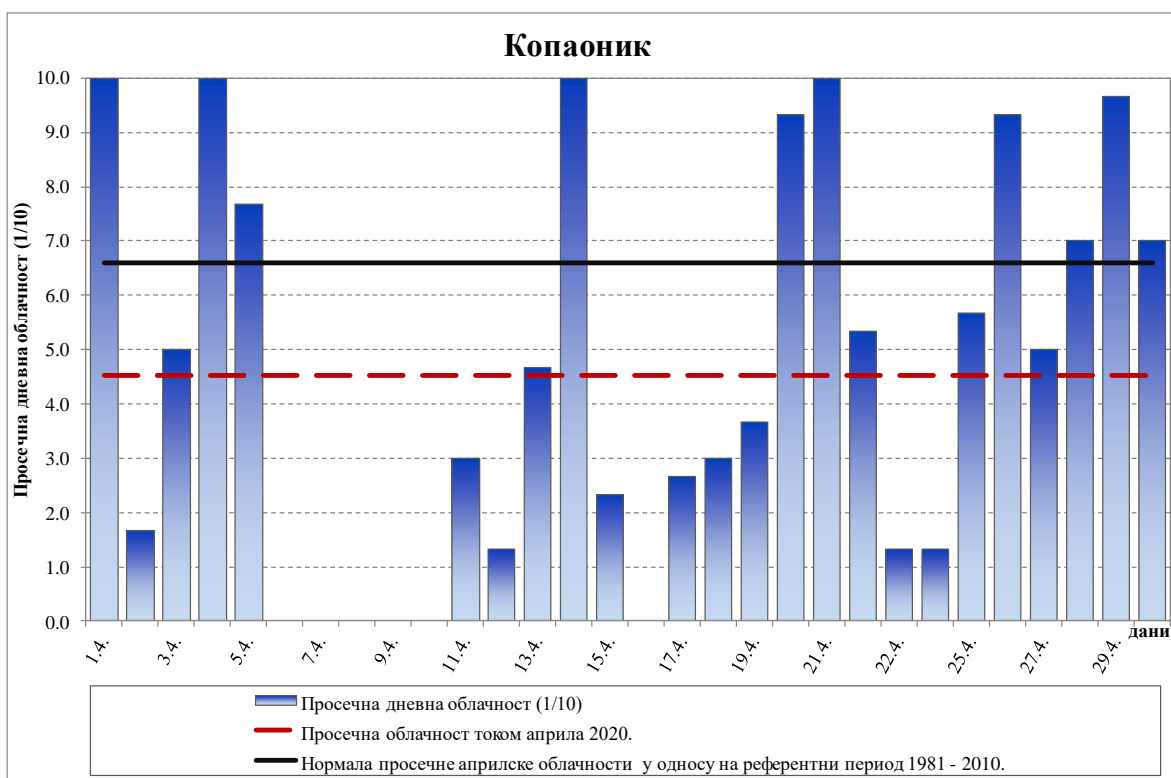
У Србији је током априла регистровано од једног до седам тмурних дана⁹, што је у већини места за један до седам дана мањи од просека за априла. У Београду је забележено два тмурна дана.

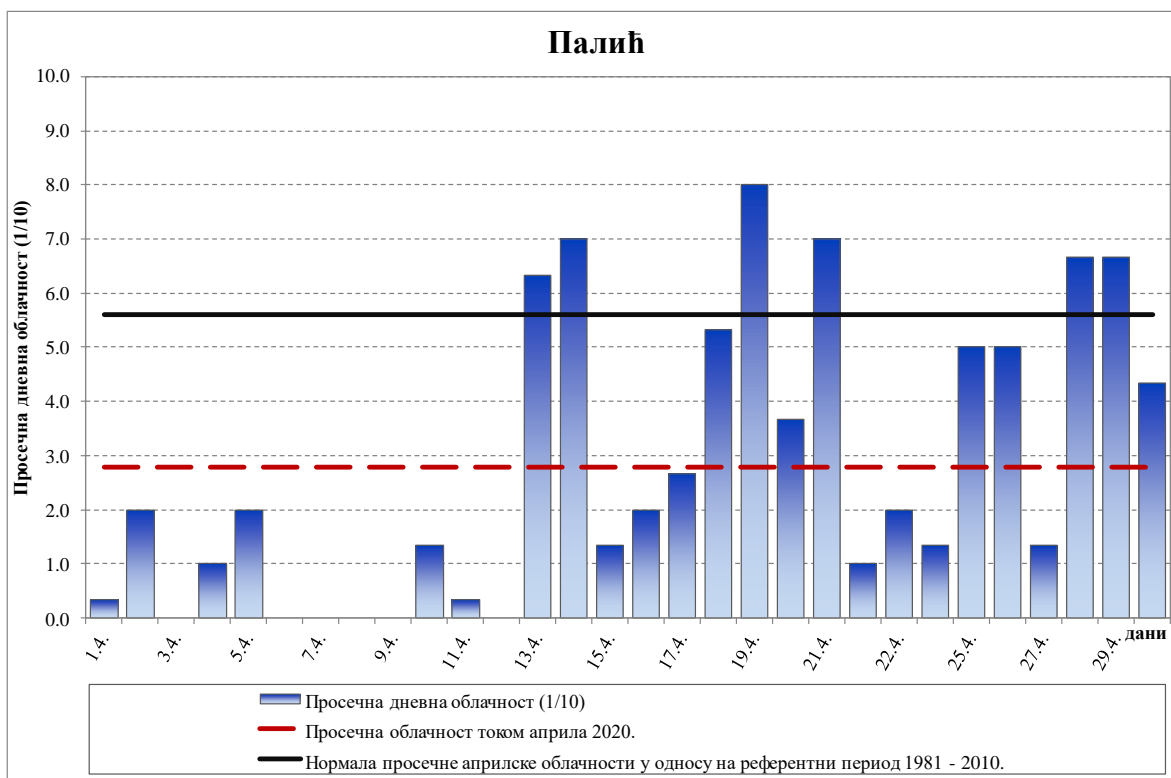
Слика 18. Просечна дневна облачност у Београду

⁸ Вудар дан је по дефиницији дан са облачношћу мањом од 2/10

⁹ Тмуран дан је по дефиницији дан са облачношћу већом од 8/10

Слика 19. Просечна дневна облачност на Копаонику

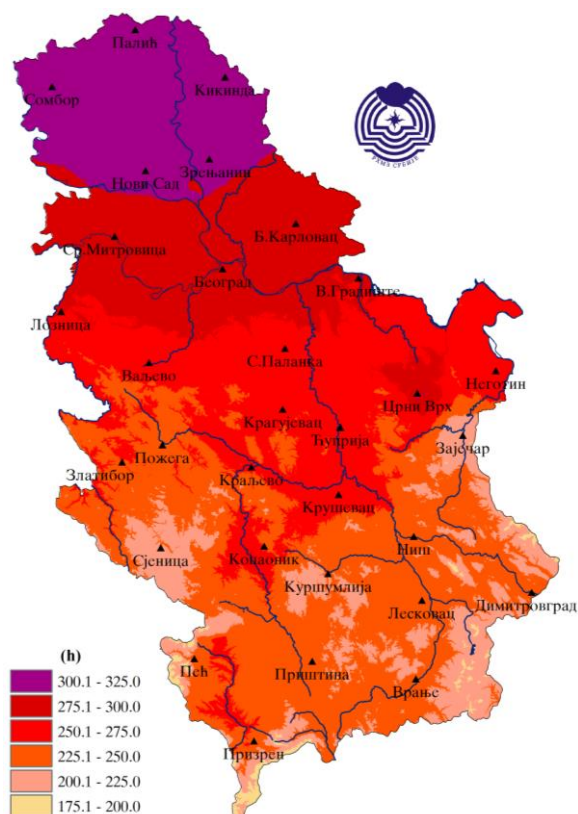
Слика 20. Просечна дневна облачност на Палићу

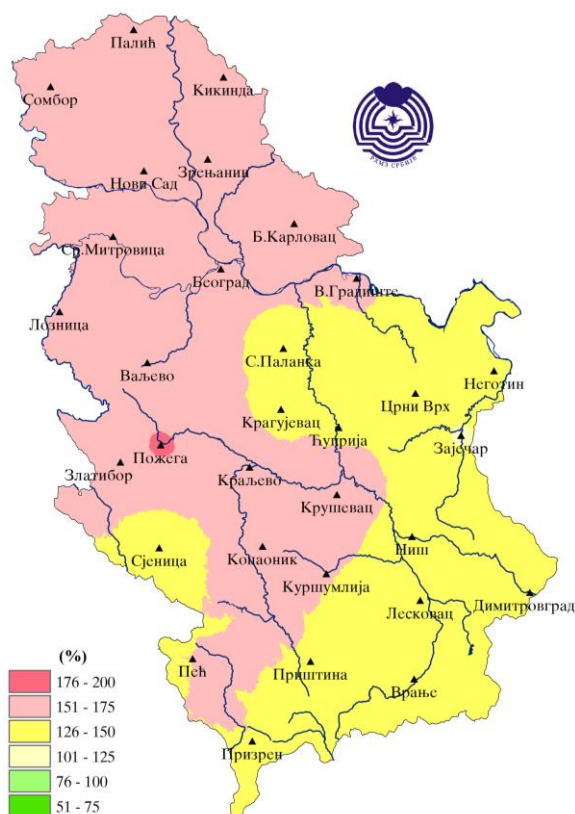
ТРАЈАЊЕ СИЈАЊА СУНЦА (ОСУНЧАВАЊЕ)

Осунчавање је током априла било у интервалу од 204,1 часова у Зајечару до 315,7 часова у Кикинди (Слика 21).

Трајање сијања сунца је било од 123% у Зајечару до 179% у Пожеги у односу на нормалу за референтни период 1981-2010. (Слика 22).

Слика 21. Осунчавање у часовима

Слика 22. Осунчавање у процентима од нормале за референтни период 1981–2010.

*Напомена: Климатска анализа метеоролошких елемената урађена је на основу прелиминарних података са 28 Главних метеоролошких станица

ПРЕГЛЕД СИНОПТИЧКЕ СИТУАЦИЈЕ*

Неколико дубљих поремећаја, продори хладног ваздуха кроз утицаје циклонских активности са севера континента, повремено уз циклоналне активности и у западном и централном Средоземљу; доминантно антициклоннало поље и периоди сувог и врло топлог времена.

Почетком месеца дошло је до одсецања висинског циклona преко Балканског полуострва и његовог премештања ка централном, а затим и источном Средоземљу и Егејском мору. Овај процес одржавао је променљиво, хладно и влажно време, падавине су осмотрене на истоку и југоистоку земље, а и у нижим пределима местимично је падао снег.

Од средине прве декаде успостављање североисточног висинског струјања услед одржавања висинске депресије у области Леванта, а затим и гребена преко Балканског полуострва. Краткотрајно нарушавање гребена крајем прве декаде и плитка деформација у пољу геопотенцијала донела је мање осцилације у максималној температури и слабу кишу на северозападу земље. Тако да се, до скоро средине месеца, одржавало стабилно, суво, постепено топлије и претежно сунчано време.

Од 14. априла уследио је нови продор са севера, значајна деформација у меридионалном правцу, продубљавање висинске долине, утицај и пролазак хладног фронта у склопу пространог циклona са севера континента. Време је било облачно и падавинско, у нижим пределима са кишом, а на планинама југозападне и централне Србије са снегом.

Затим, почетком друге половине априла стабилније време, успостављање гребена и периферија антициклona са запада Европе. Истовремено, нова приземна депресија развијала се на северу континента и фронтални системи у његовом склопу повремено су нарушавали гребен плитким таласима, док се главни облачни систем таласао преко централних предела и Панонске низије. Такође, у западном и централном Средоземљу јачала је и одржавала се циклонална циркулација, доносећи талас топлог ваздуха са југозапада. Тако да је, крајем друге декаде, у пар дана време било и врло топло.

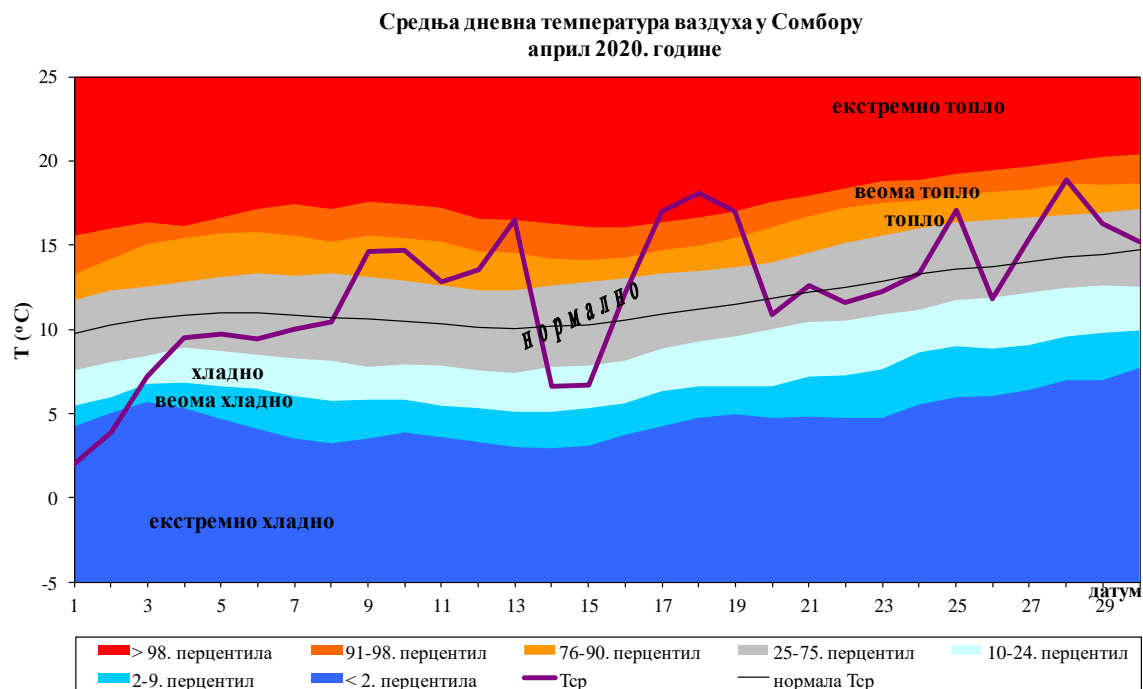
И наредних дана, до средине треће декаде на северу земље задржало се углавном суво време, али нешто хладије у односу на претходе дане, а услед проласка плитких деформација у висинској струји и слабо изражених атмосферских фронта преко наших предела. У већини осталих крајева услед утицаја циклona из Средоземља местимично је падала киша.

Од средине треће декаде па до краја месеца најпре утицај и пролазак још једног хладног атмосферског фронта са севера, затим слабоградијентно циклонално поље, нестабилна и релативно топла ваздушна маса као и падавинско време, местимично с кишом и локалним пљусковима.

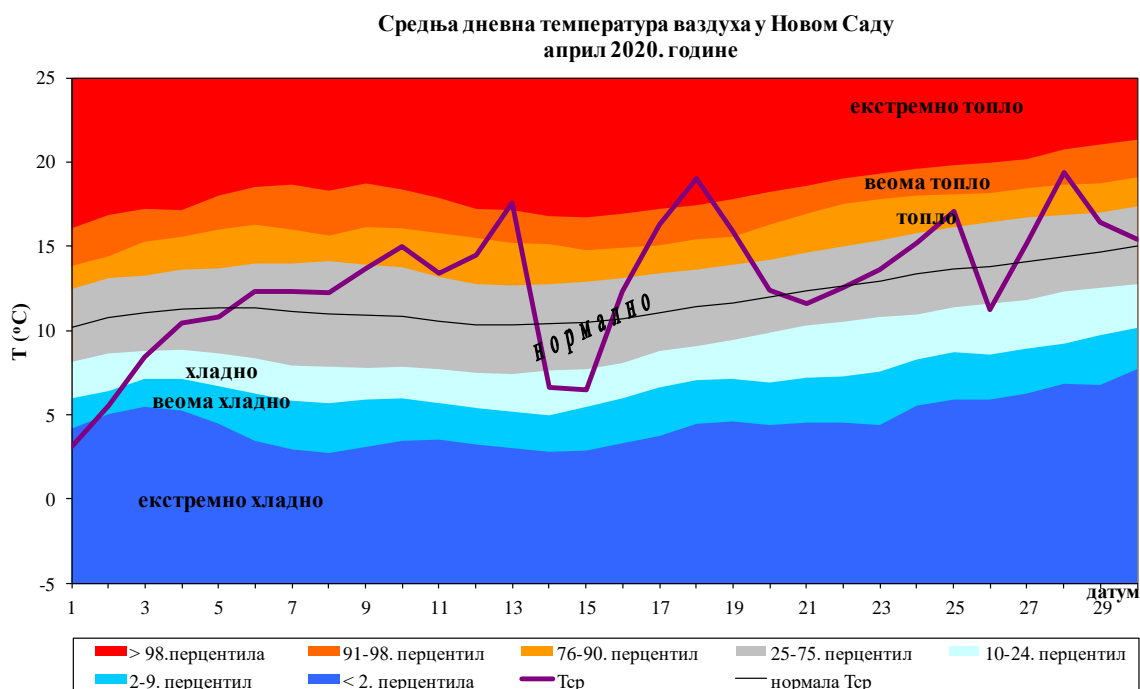
* Национални центар за хидрометеоролошки систем ране најаве и упозорења

ПРИЛОЗИ

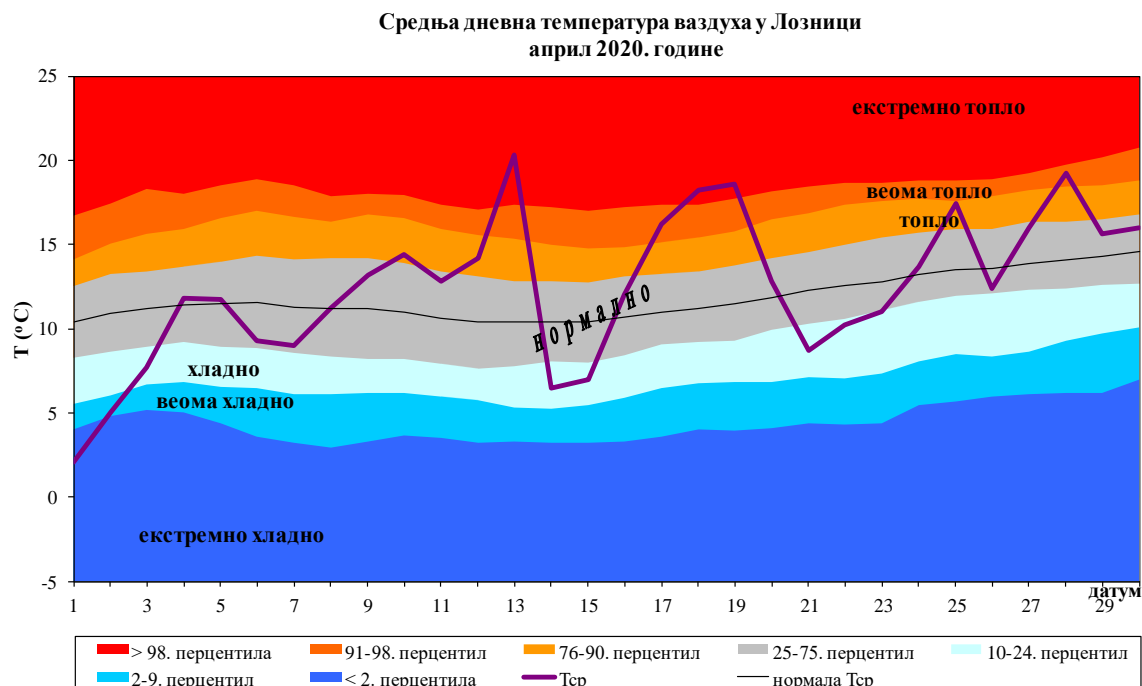
Средња температура ваздуха

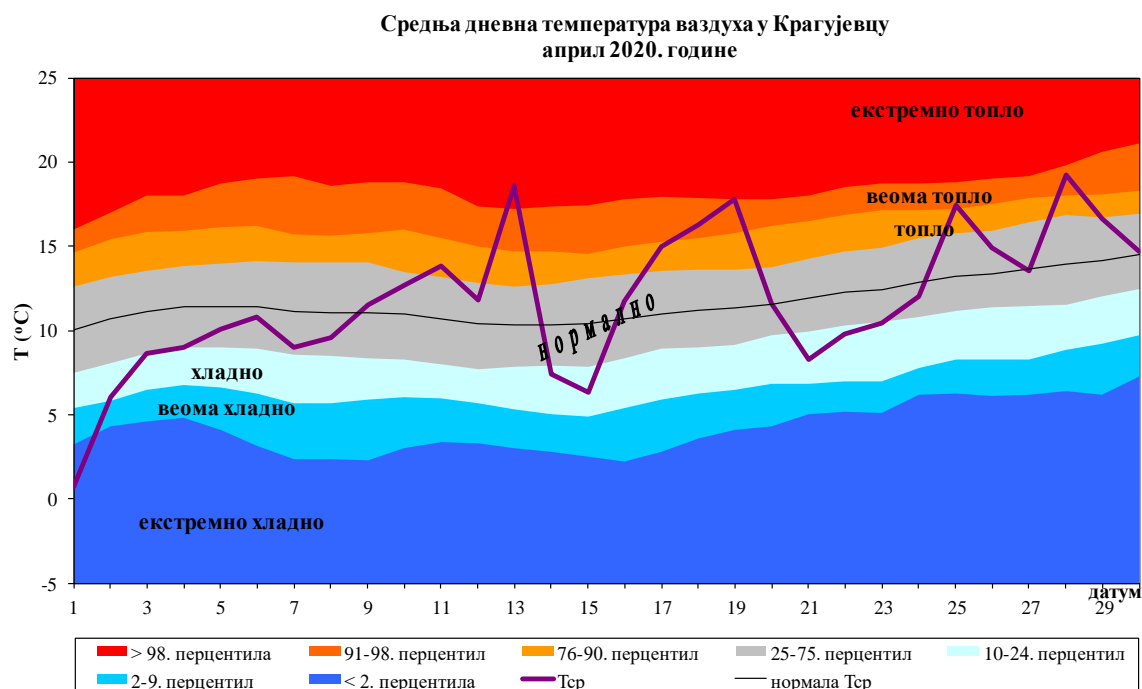
Прилог 1. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

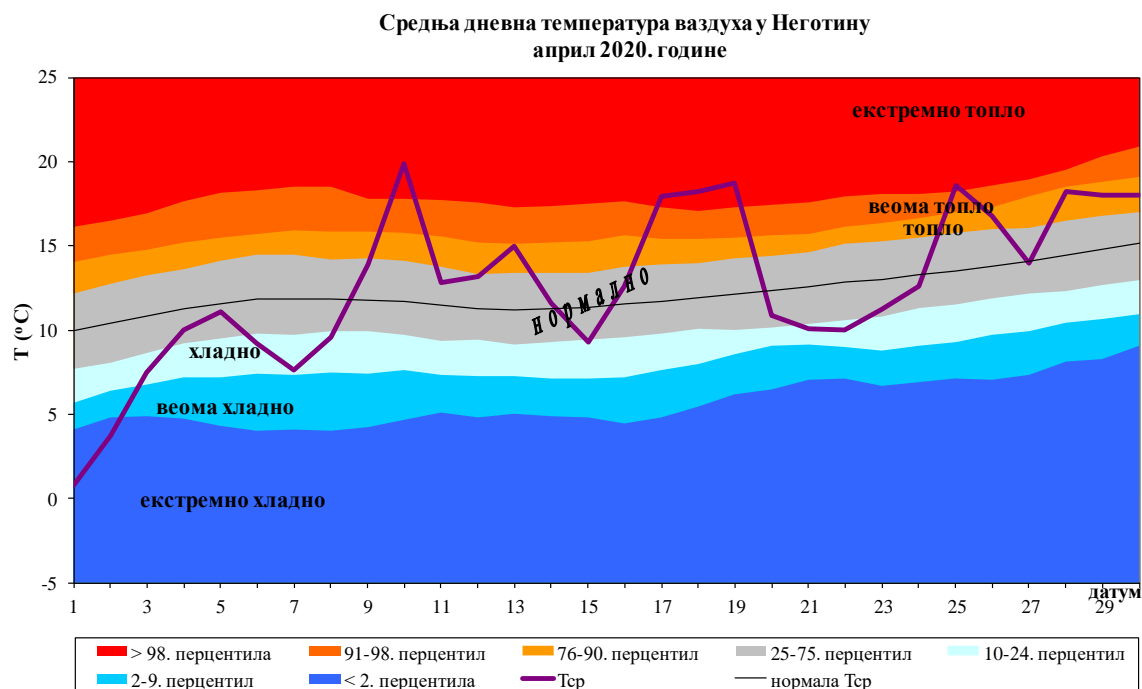
Прилог 2. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

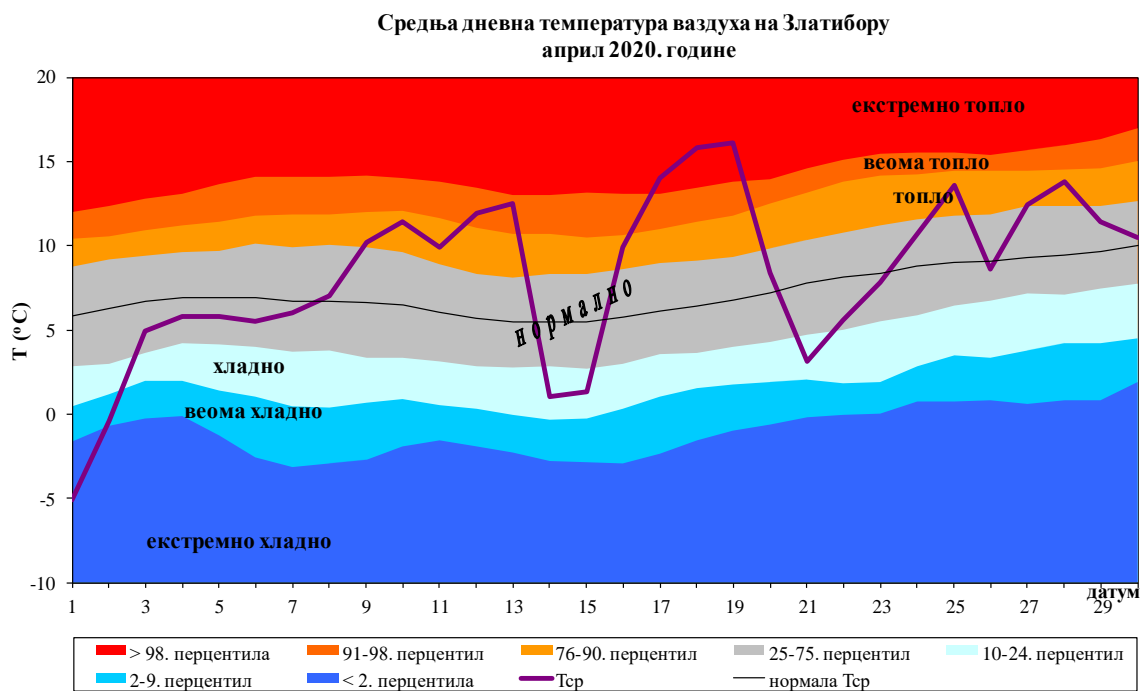
Прилог 3. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

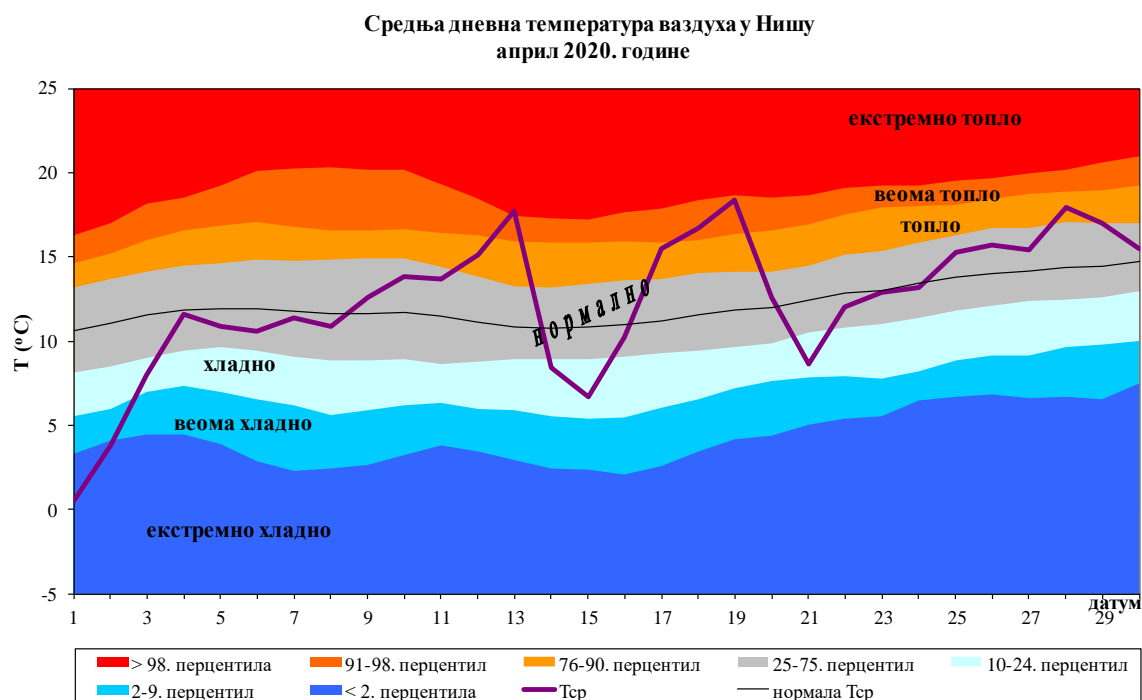
Прилог 4. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

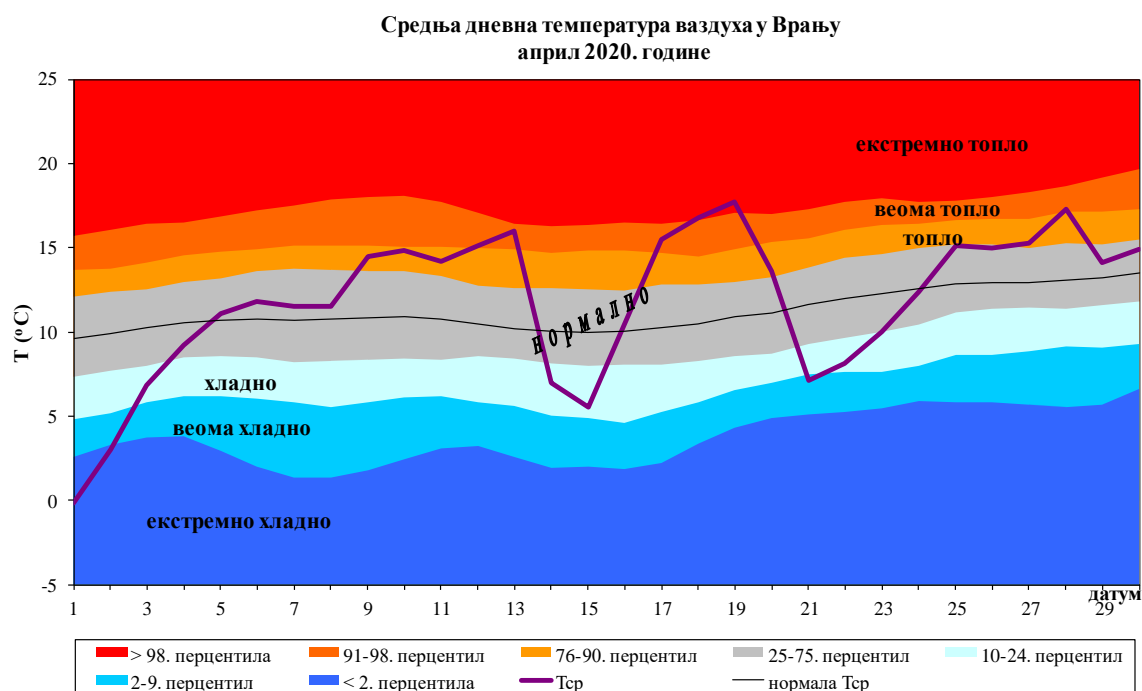
Прилог 5. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Неготину

Прилог 6. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици на Златибору

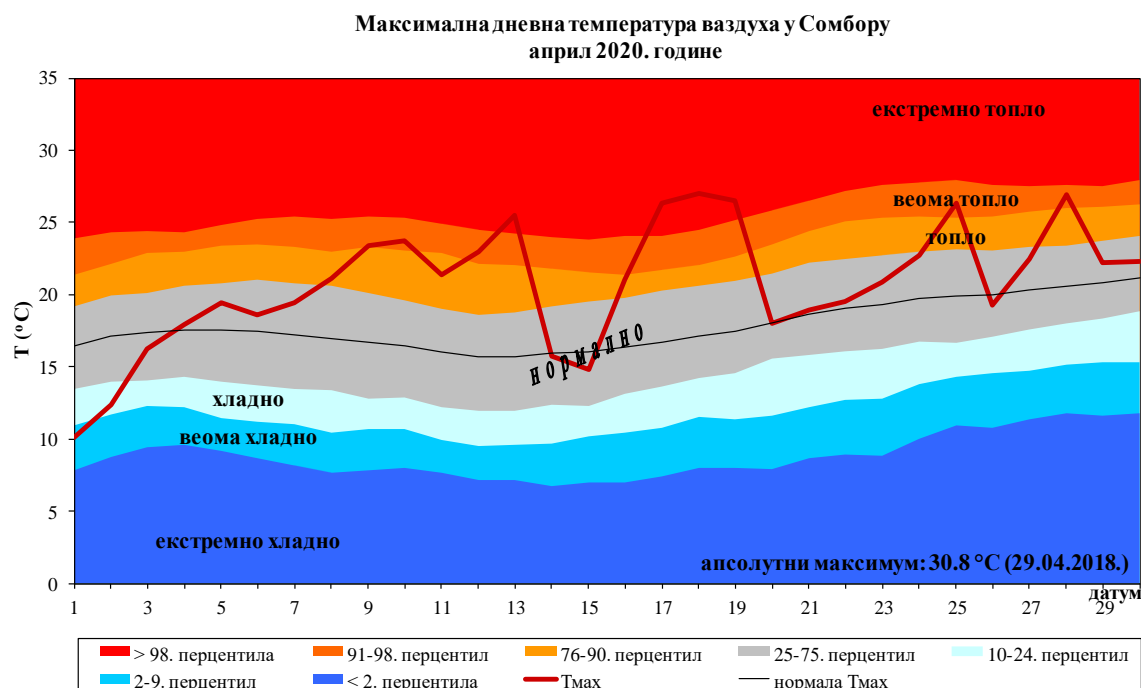

Прилог 7. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

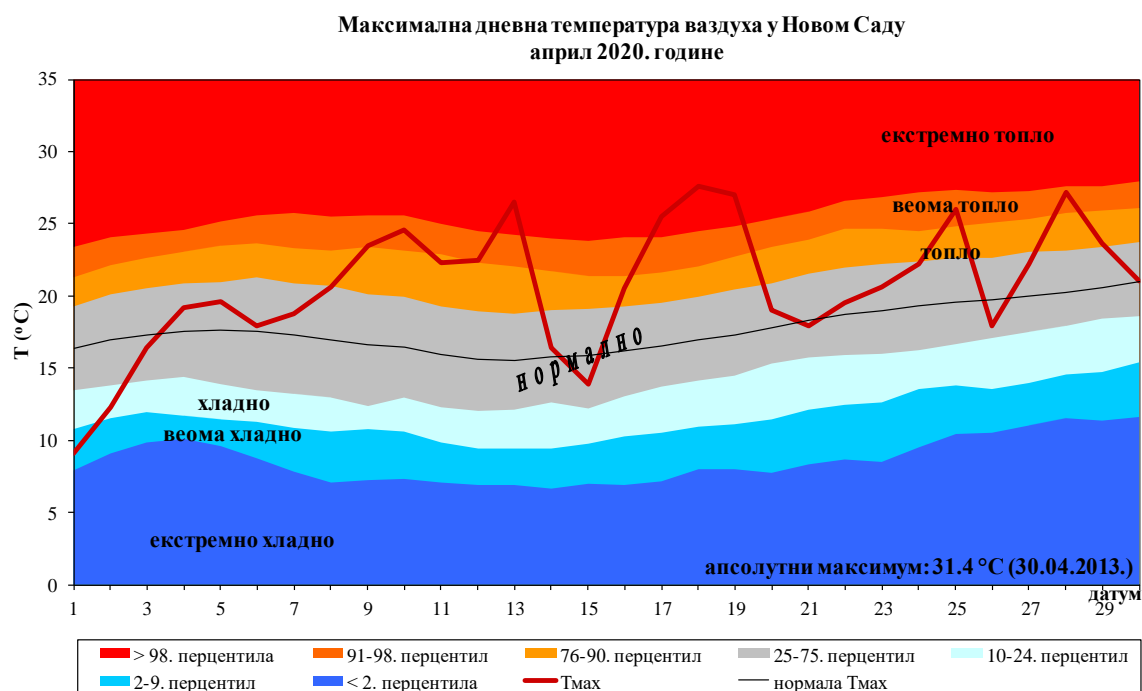

Прилог 8. Дневни ход средње дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

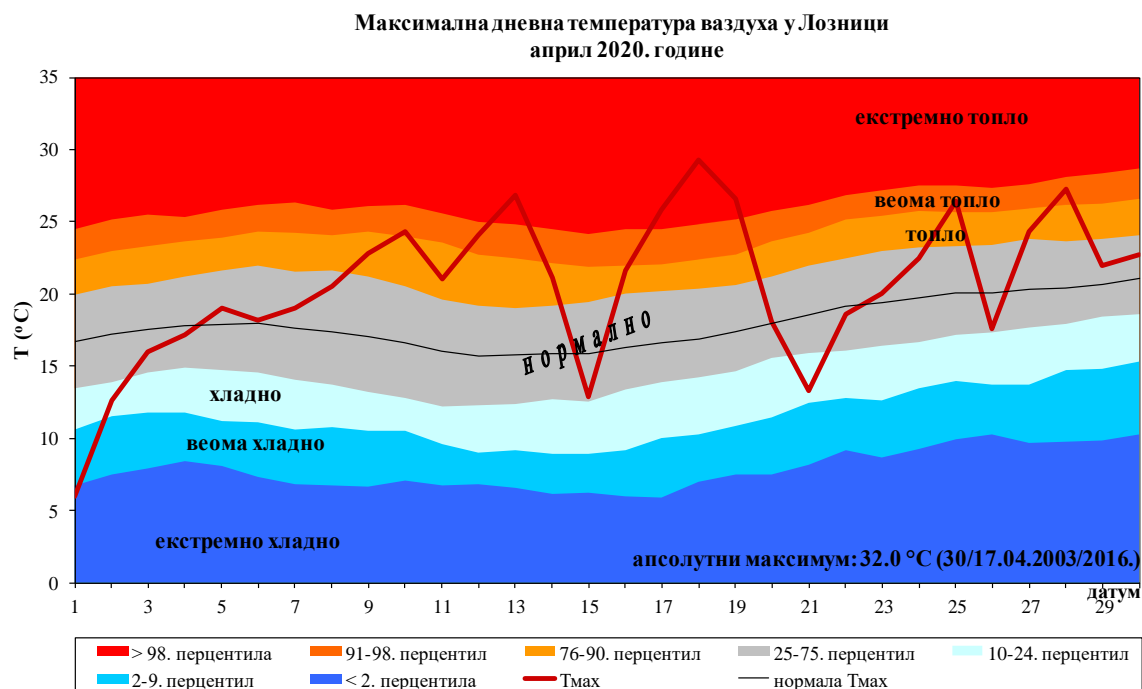
Максимална температура ваздуха

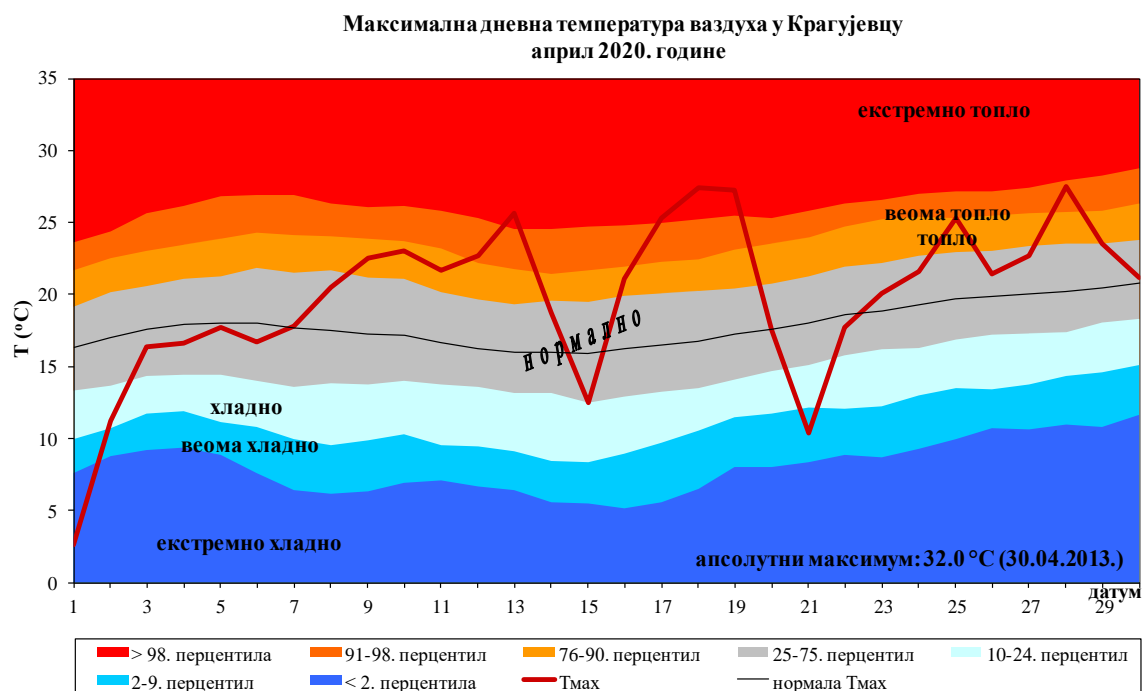
Прилог 9. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

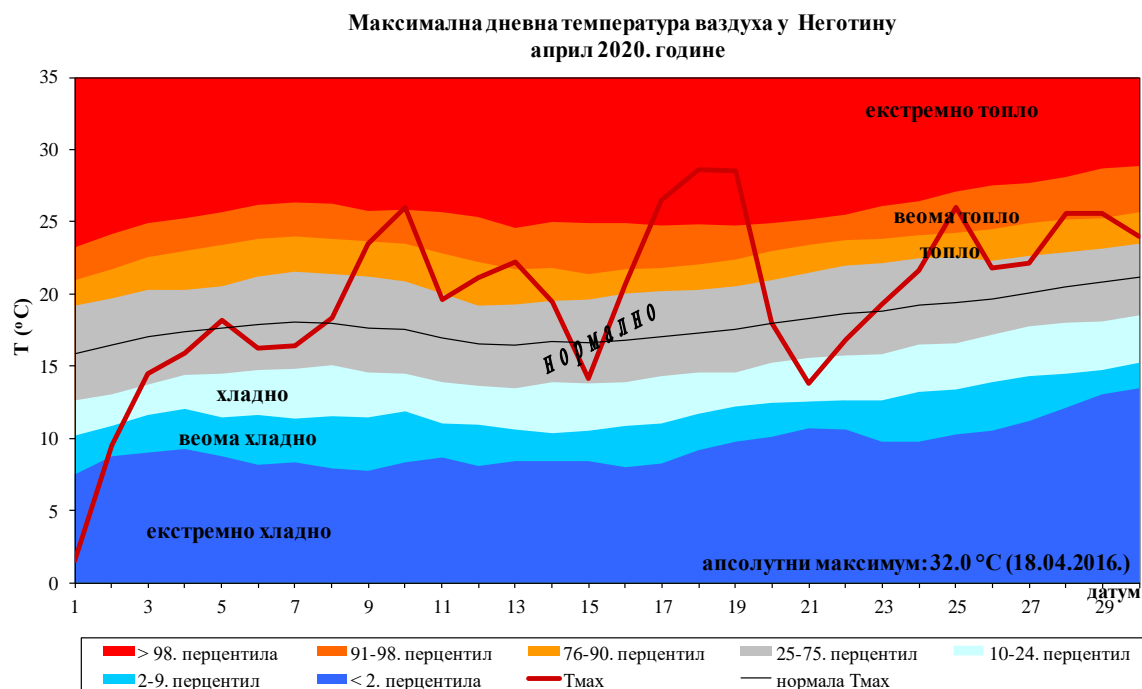
Прилог 10. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

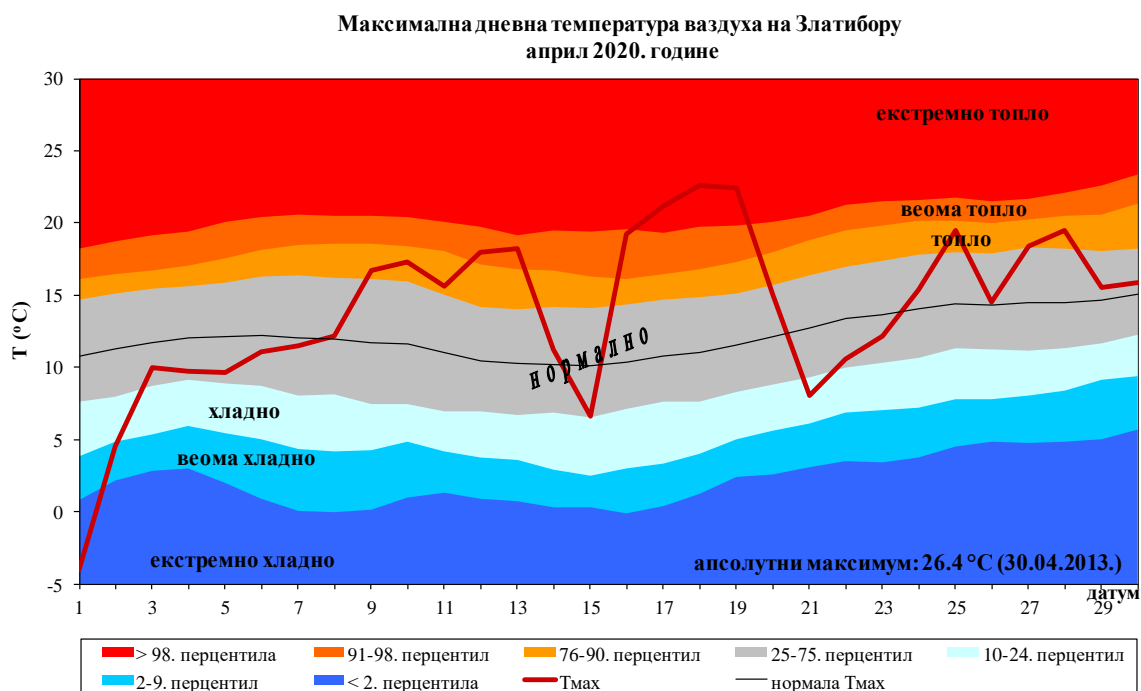
Прилог 11. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

Прилог 12. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

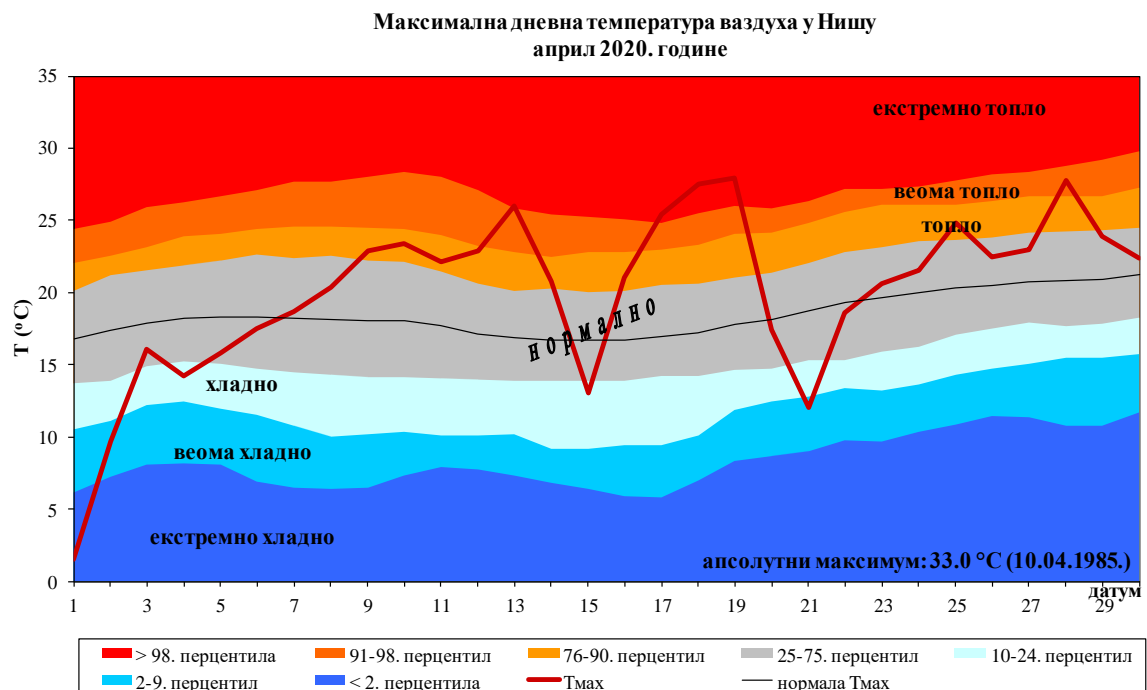

Прилог 13. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Неготину

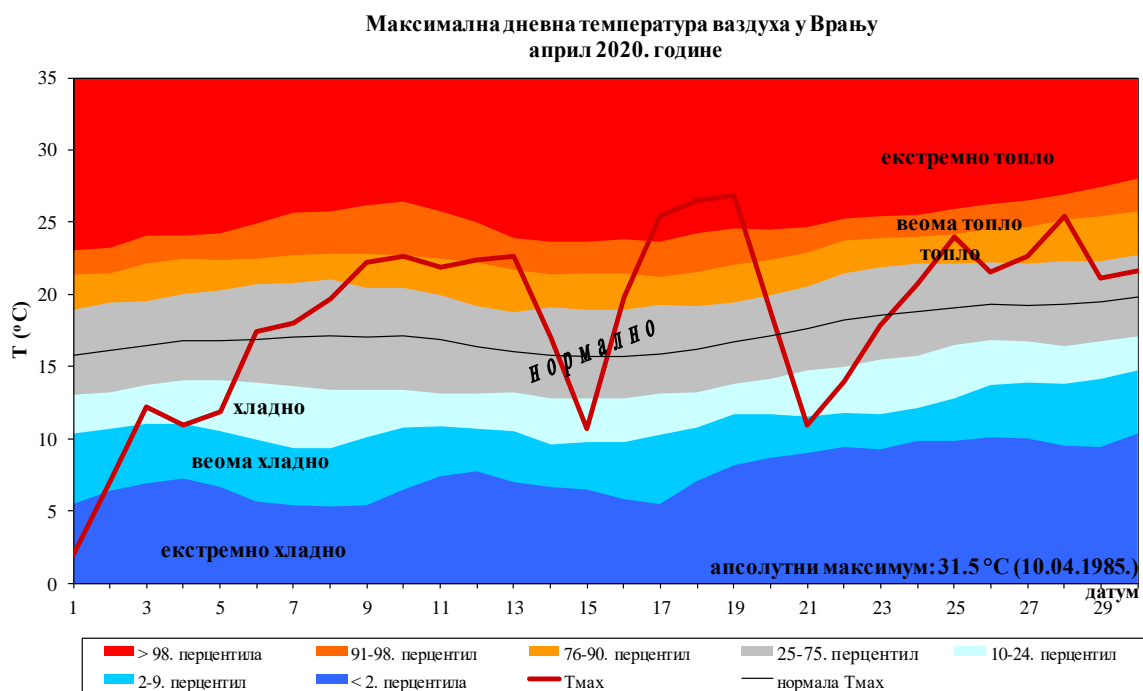

Прилог 14. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици на Златибору

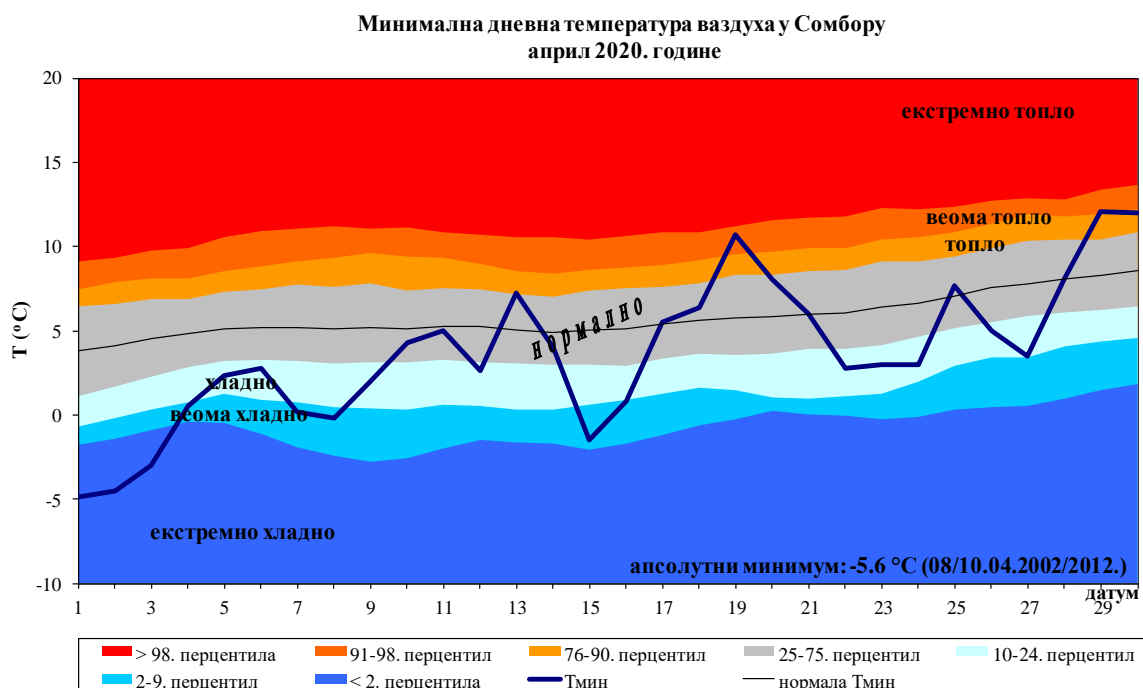

Прилог 15. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Нишу

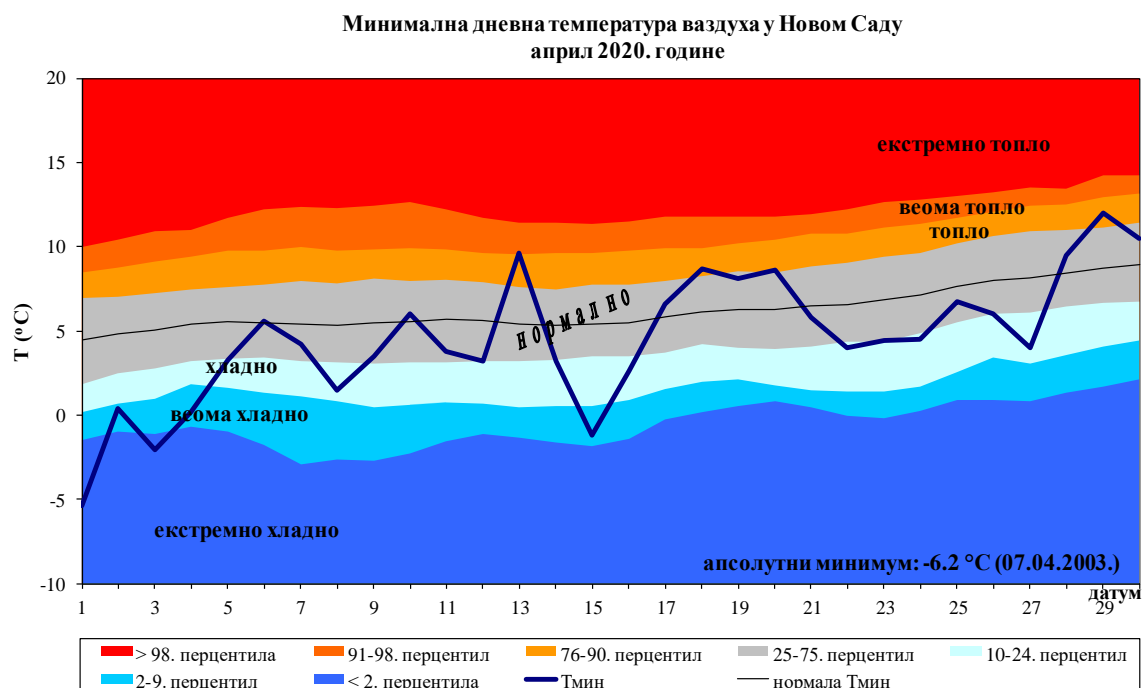

Прилог 16. Дневни ход максималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентици у Врању

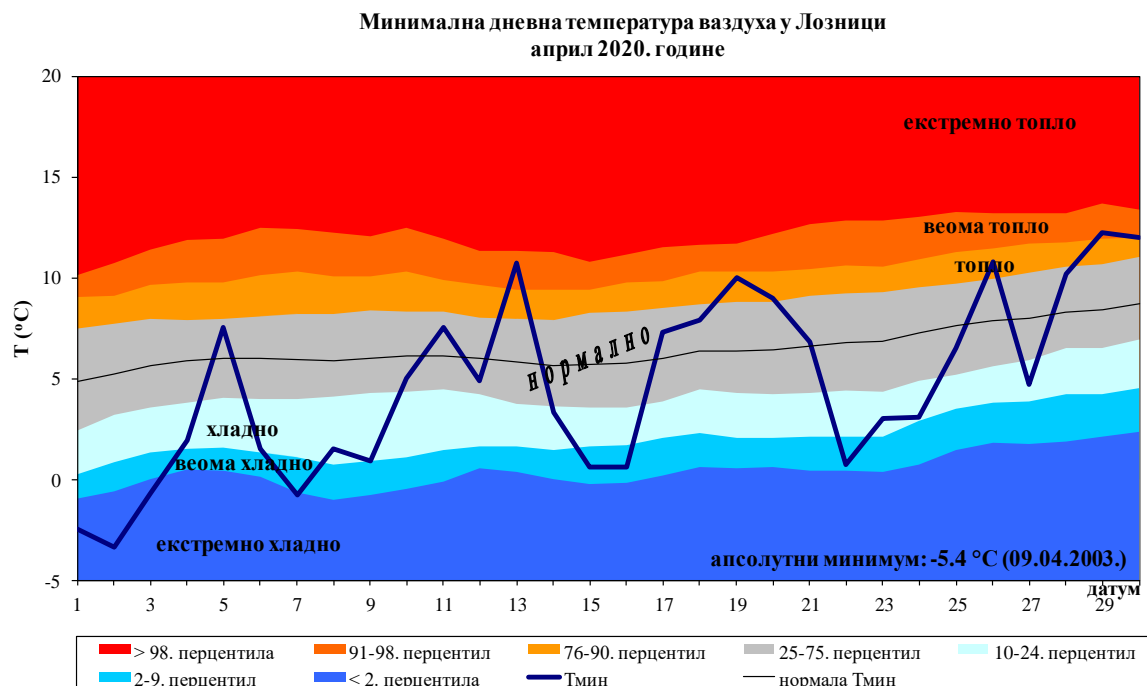
Минимална температура ваздуха

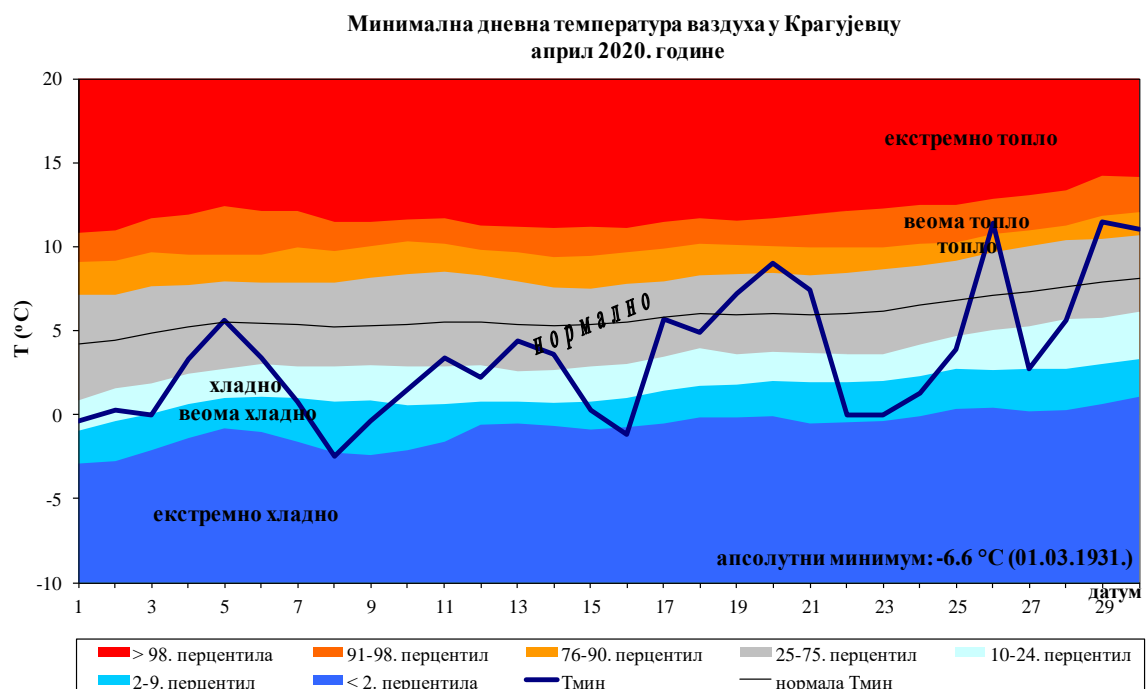
Прилог 17. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Сомбору

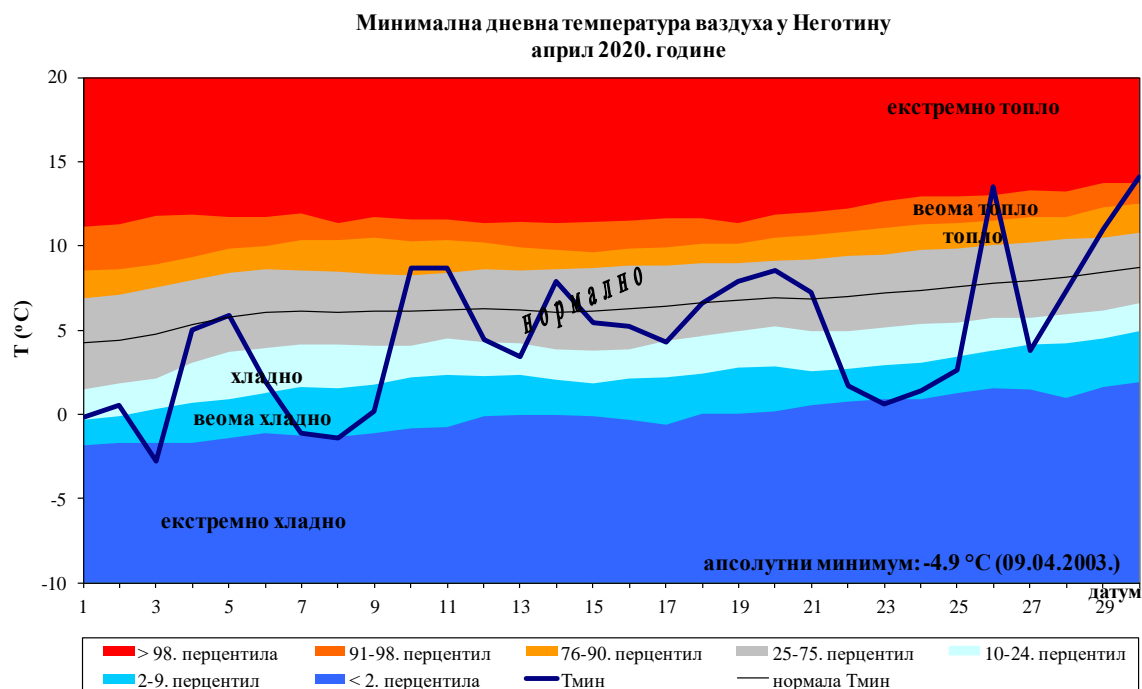
Прилог 18. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Новом Саду

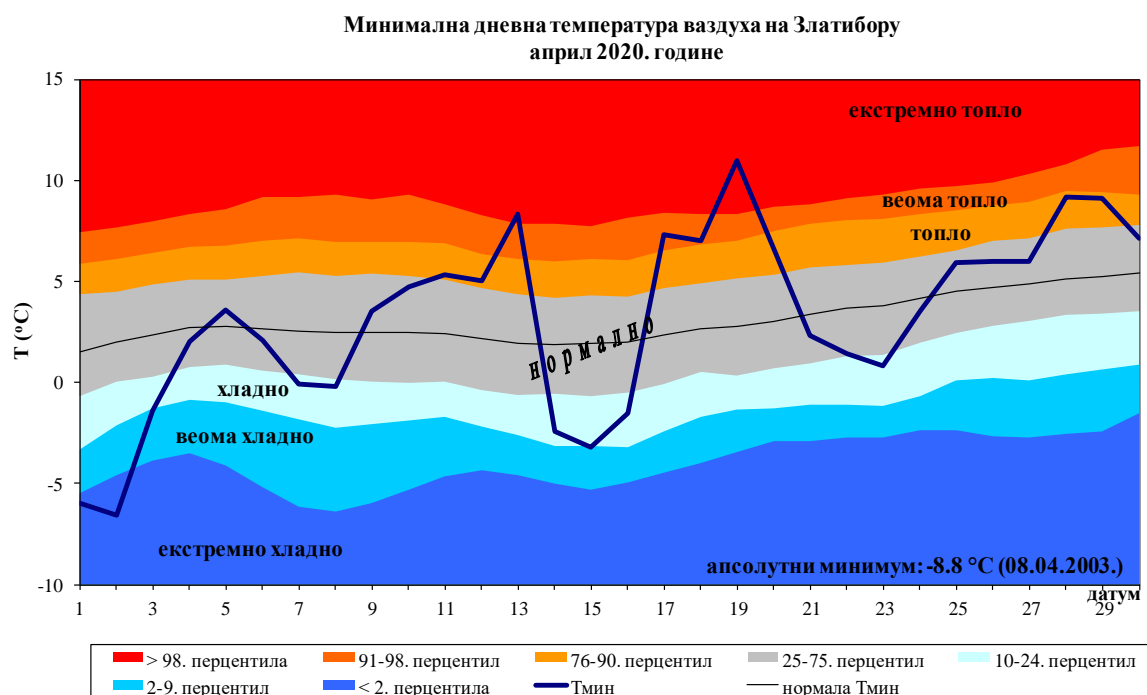
Прилог 19. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Лозници

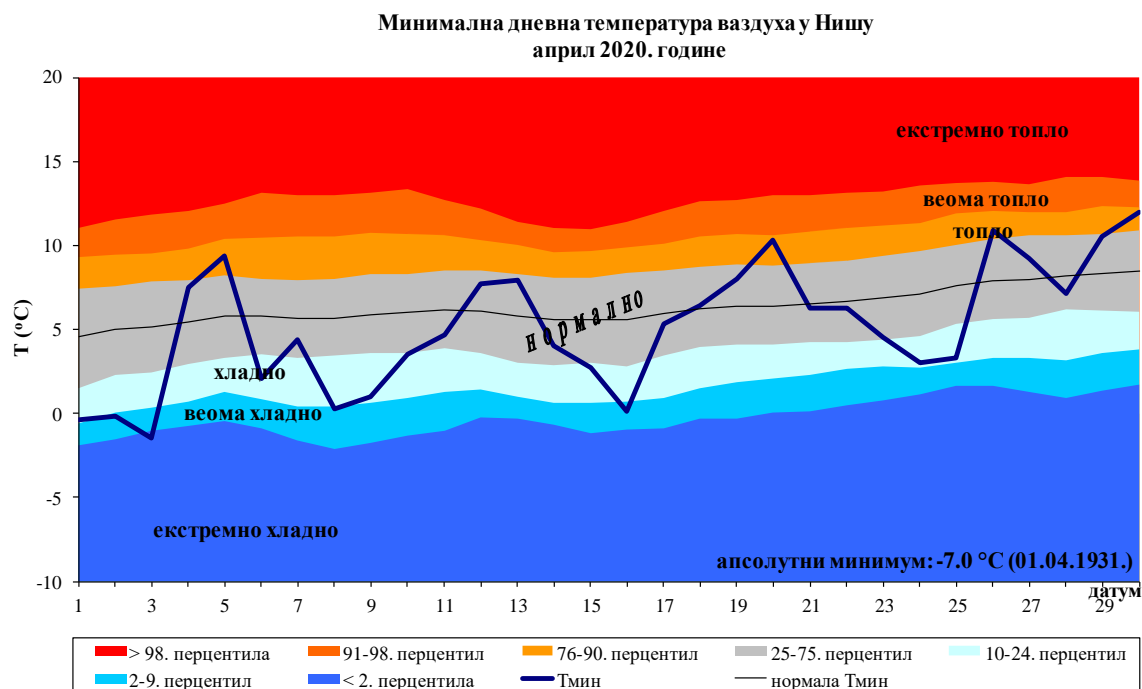
Прилог 20. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Крагујевцу

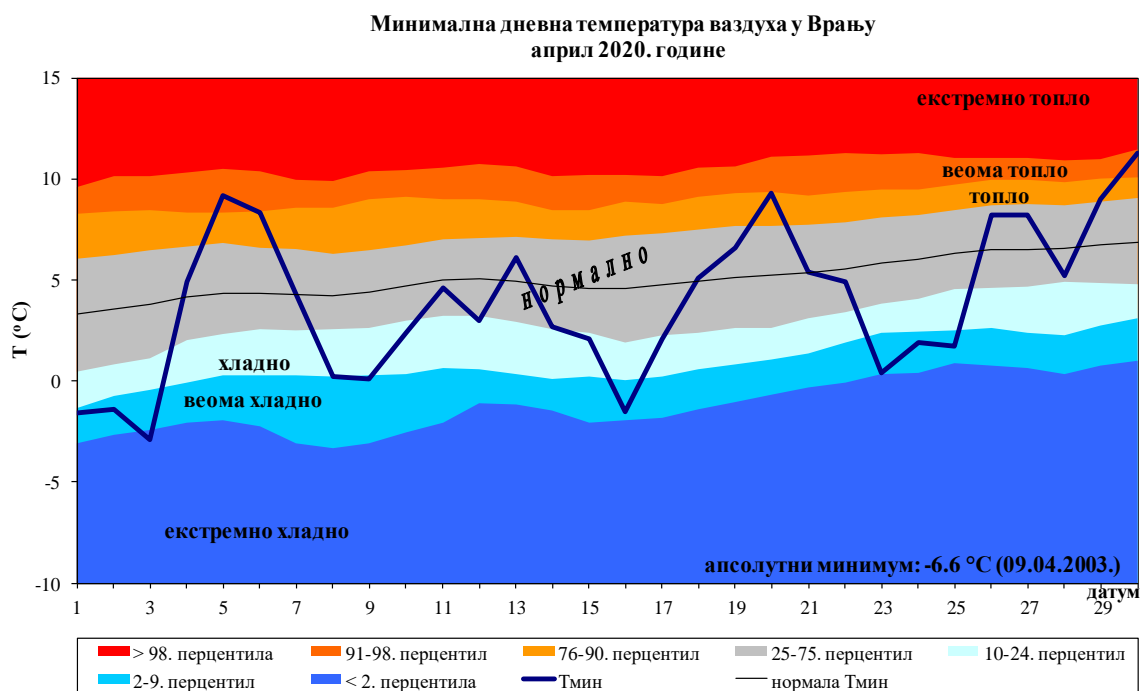
Прилог 21. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Неготину

Прилог 22. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили на Златибору

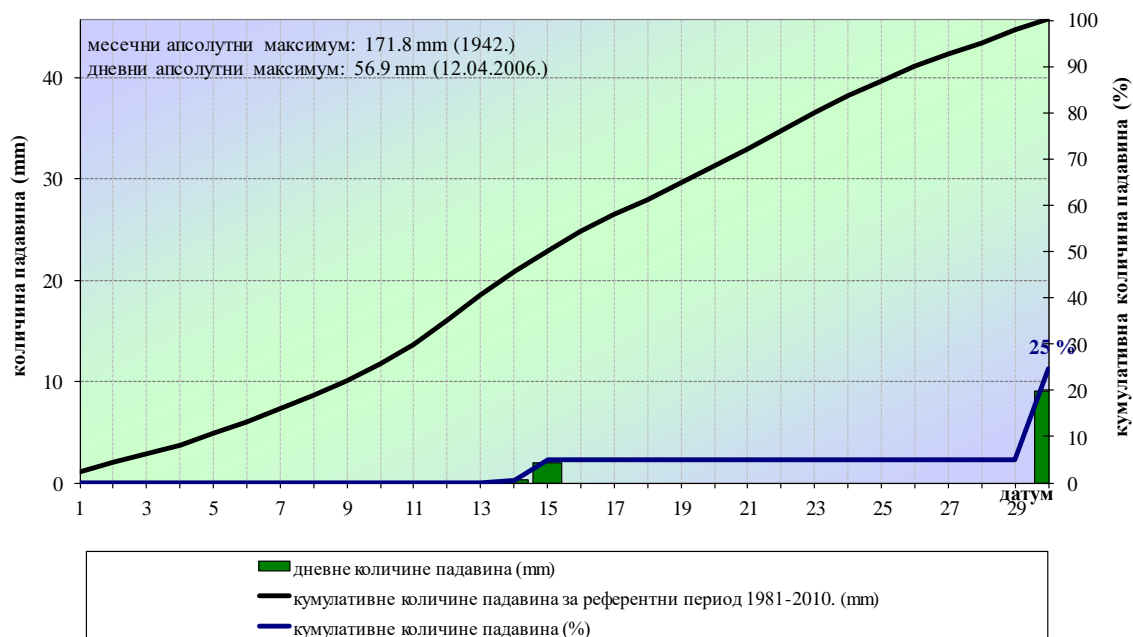
Прилог 23. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Нишу

Прилог 24. Дневни ход минималне дневне температуре ваздуха и припадајући перцентили у Врању

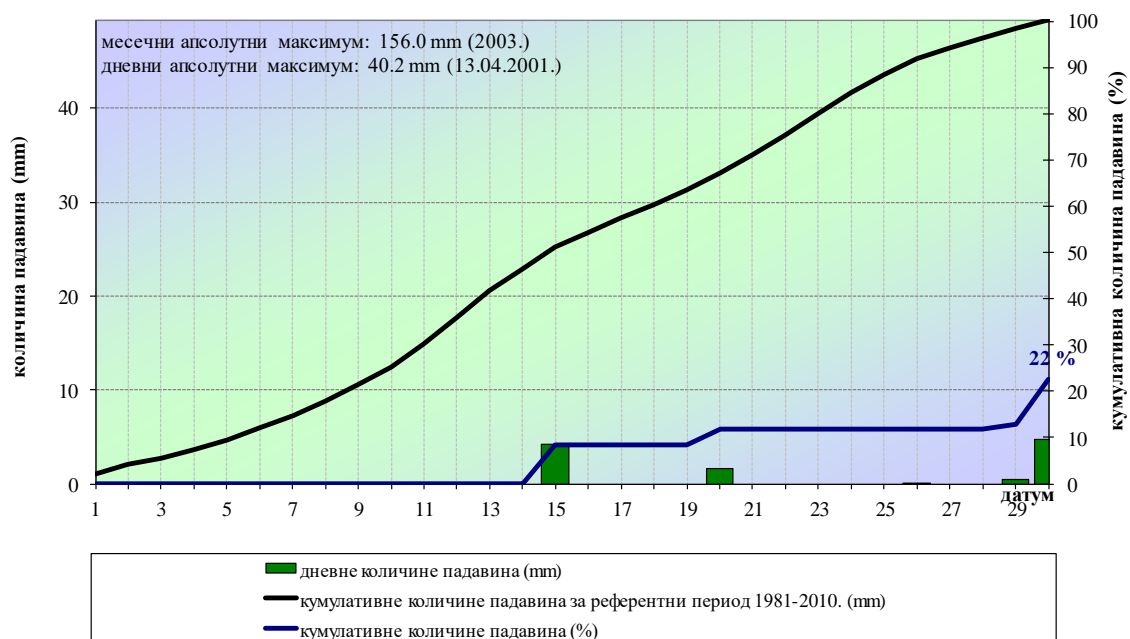
Падавине

Дневне и кумулативна количина падавина у Сомбору

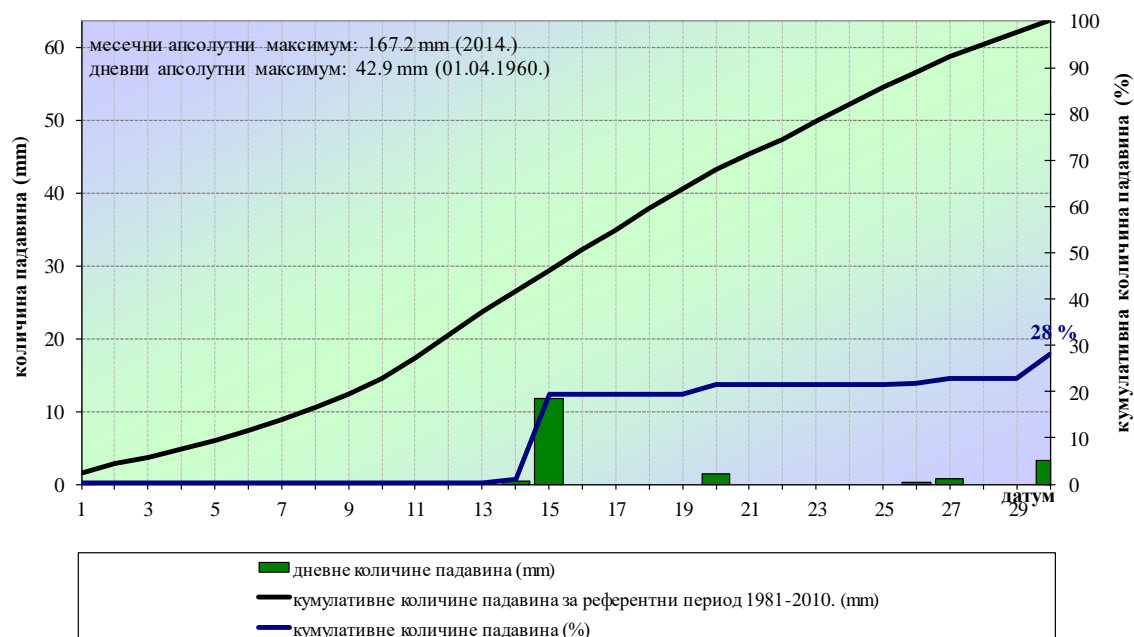
Прилог 25. Дневне и кумулативне количине падавина у Сомбору

Дневне и кумулативна количина падавина у Новом Саду

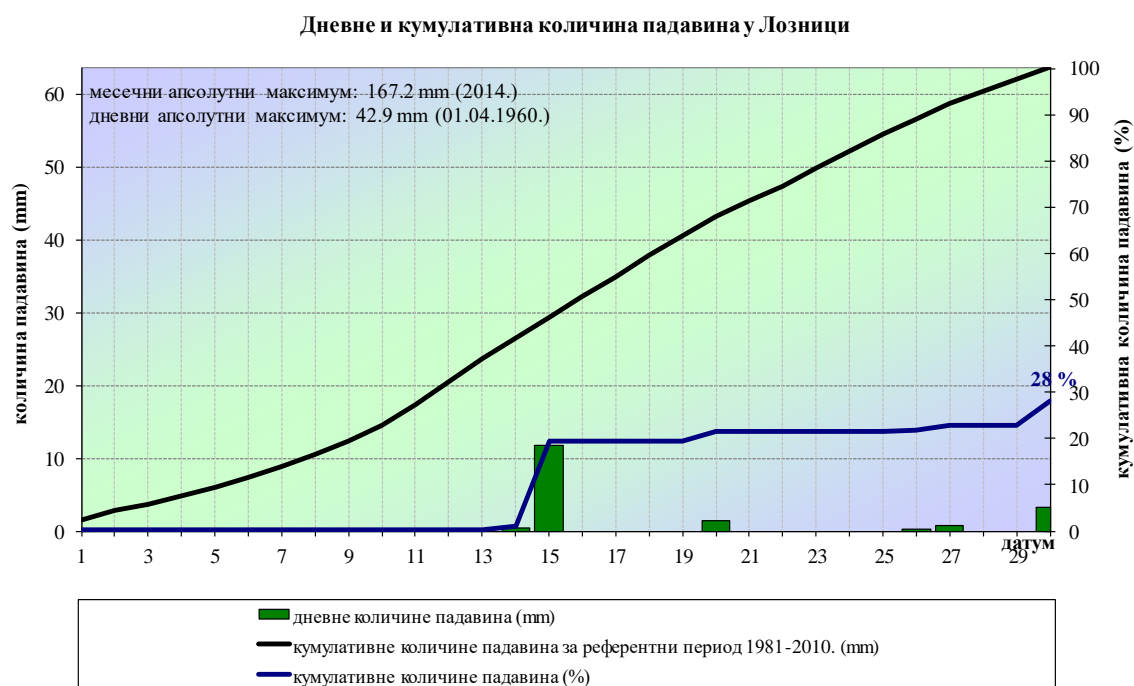

Прилог 26. Дневне и кумулативне количине падавина у Новом Саду

Дневне и кумулативна количина падавина у Лозници

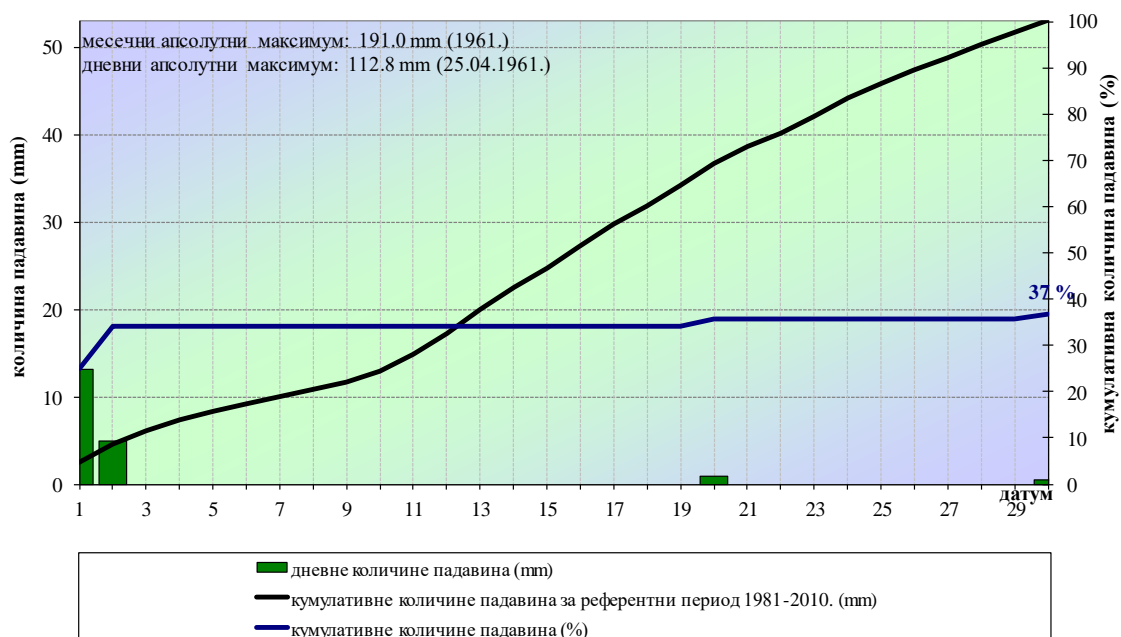

Прилог 27. Дневне и кумулативне количине падавина у Лозници

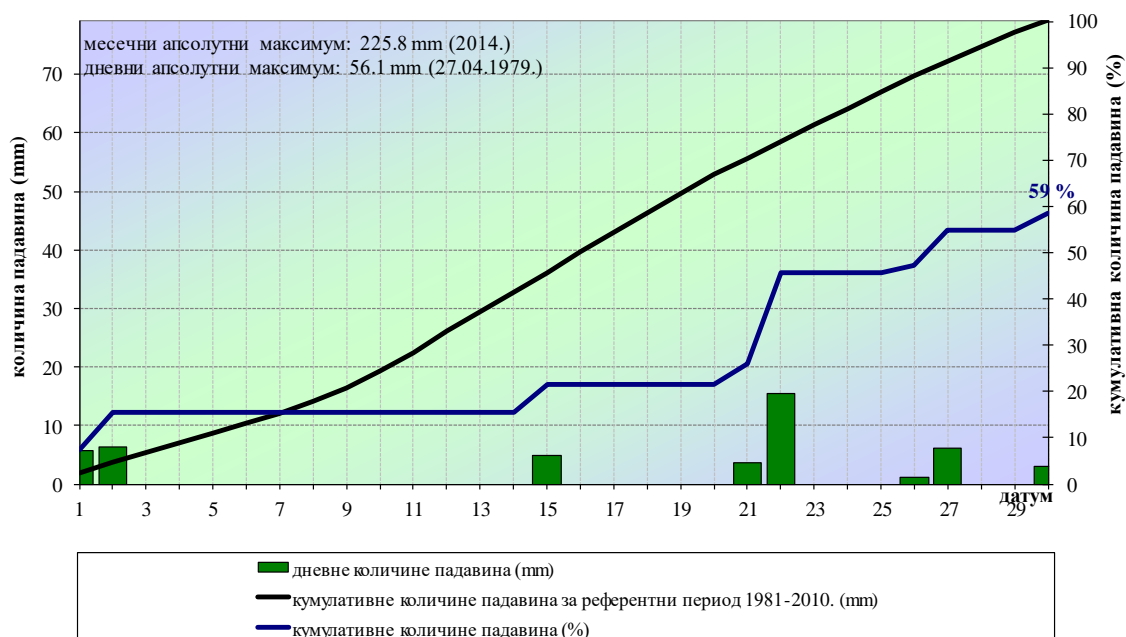
Прилог 28. Дневне и кумулативне количине падавина у Крагујевцу

Дневне и кумулативна количина падавина у Неготину

Прилог 29. Дневне и кумулативне количине падавина у Неготину

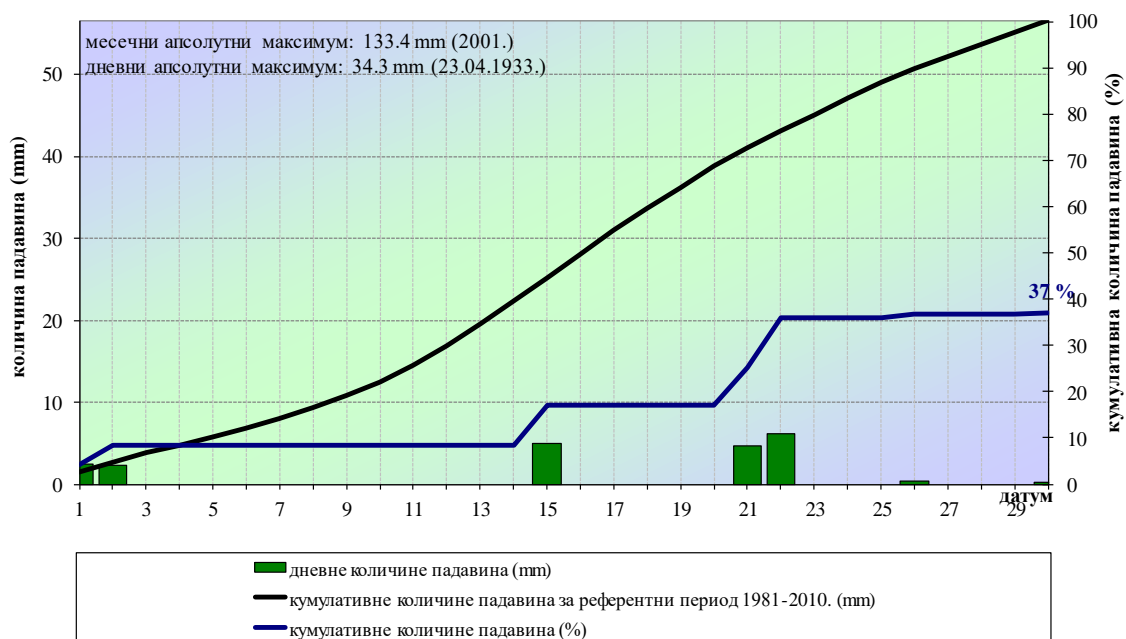
Дневне и кумулативна количина падавина на Златибору

Прилог 30. Дневне и кумулативне количине падавина на Златибору

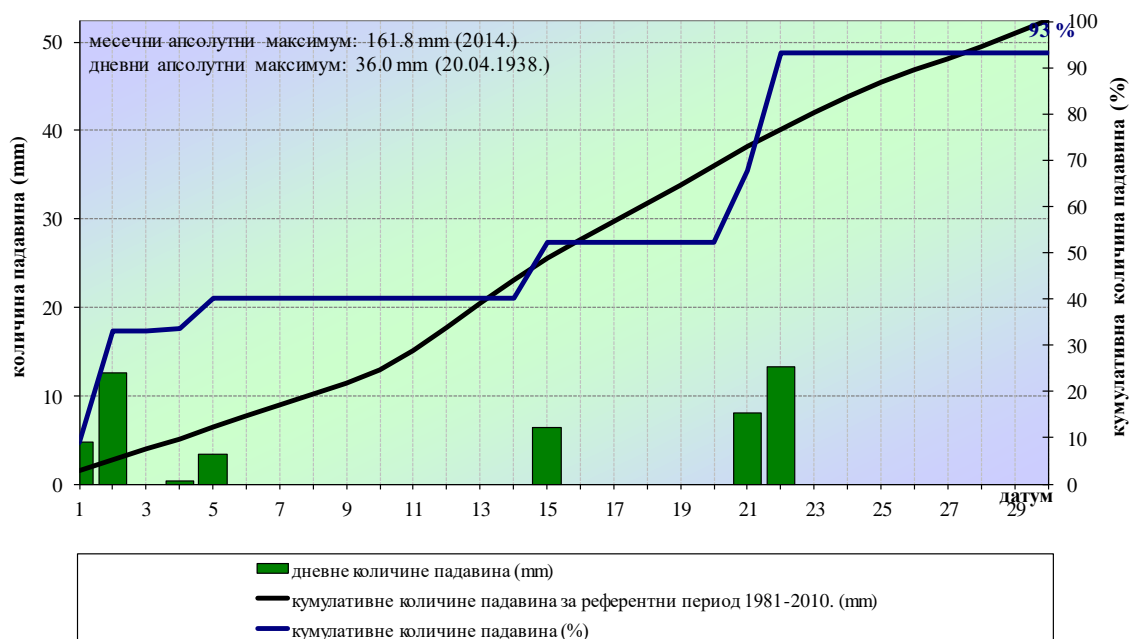

Дневне и кумулативна количина падавина у Нишу

Прилог 31. Дневне и кумулативне количине падавина у Нишу

Дневне и кумулативне количине падавина у Врању

Прилог 32. Дневне и кумулативне количине падавина у Врању